

Bakalářský studijní program: **Ekonomika a management**

Studijní obor: **Ekonomika veřejné správy a sociálních služeb**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Autor: **Dana Balunová**

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Mirka WILDMANNOVÁ, Ph.D., MBA

Znojmo, 2014

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma „Registrační činnost na úseku živnostenského podnikání“ vypracovala samostatně pod vedením Ing. Mirky Wildmannové, Ph.D., MBA a veškerou použitou literaturu a další prameny jsem uvedla v seznamu použitých zdrojů.

Ve Znojmě 11.4.2014

.....

Dana Balunová

Poděkování

Děkuji vedoucí bakalářské práce Ing. Mirce Wildmannové, Ph.D., MBA za cenné připomínky a účinnou odbornou pomoc při zpracování bakalářské práce. Rovněž děkuji také JUDr. Markovi Šimkovi, vedoucímu Obecního živnostenského úřadu Hodonín při získávání materiálů vztahujících se k tématu bakalářské práce a za konzultace k řešenému problému.

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Autor	Dana BALUNOVÁ
Bakalářský studijní program	Ekonomika a management
Obor	Ekonomika veřejné správy a sociálních služeb
Název	Registrační činnost na úseku živnostenského podnikání
Název (v angličtině)	Registration activity concerning trading

Zásady pro vypracování:

Cíl práce: Analyzovat proces vzniku živnostenského oprávnění s přihlédnutím zejména k projektu vlády ČR "Zjednodušování administrativních postupů - zátěže podnikatelů", poukázat na elektronizaci agendy živnostenského podnikání ve vazbě na propojení s jinými veřejnými registry orgánů veřejné správy. Vyhodnotit tuto problematiku a navrhnout možná řešení, která by předmětný proces ještě více zefektivnila a zjednodušila, a to nejen z pohledu podnikatelských subjektů, ale i z pohledu vykonavatelů veřejné správy. Poukázat na nedostatky a nedokonalosti procesů v registrační činnosti na úseku živnostenského podnikání.

Postup práce:

1. Definice základních institutů živnostenského podnikání
2. Popis a analýza procesů na úseku živnostenského podnikání
3. Vyhodnocení nedostatků a výkladově problematických míst
4. Centrální registrační místo (CRM) - popis, elektronizace, analýza, vyhodnocení
5. Praktická část - výzkum v oblasti využívání CRM, zhodnocení

Metody: Analýza a syntéza, indukce a dedukce, komparace, statistické vyhodnocení.

Rozsah práce: 40 - 55

Seznam odborné literatury:

1. BABŠICKÁ, Věra. *Živnostenský zákon s komentářem a vzory podání: aktualizované znění k 1. 5. 2000*. 5. vyd. Praha: Polygon, 2000, 234 s. ISBN 8072730118.
2. DĚDIČ, Jan; KRÍŽ, Radim. *Zákon o živnostenském podnikání (živnostenský zákon): text s přílohami a stručný komentář*. 1.vyd. Zlín - Jaroslavice: A98, 1991.159 s.
3. ONDRUŠ, Radek. *Správní řád: nový zákon s důvodovou zprávou a poznámkami*. Praha: Linde, 2005, 515 s. ISBN 8072015230.
4. Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších předpisů.
5. Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů
6. Zákon č. 570/1991 Sb., o živnostenských úřadech, ve znění pozdějších předpisů.

Datum zadání bakalářské práce: duben 2013

Termín odevzdání bakalářské práce: duben 2014

Dana BALUNOVÁ
student

Ing. Mirka WILDMANNOVÁ, Ph.D., MBA
vedoucí bakalářské práce

prof. PhDr. Kamil FUCHS, CSc.
guarant studijního oboru

prof. PhDr. Kamil FUCHS, CSc.
rektor SVŠE Znojmo

Abstrakt

Bakalářská práce na téma „Registrační činnost na úseku živnostenského podnikání“ je zaměřena na problematiku samotné registrační činnosti, tedy činnosti související především se vznikem živnostenského oprávnění, ale také na jiné registrační postupy směřující vůči ostatním orgánům státní moci prostřednictvím tzv. Centrálního registračního místa (dále jen „CRM“) při živnostenských úřadech. Zavedení těchto postupů má za účel snížit a zjednodušit administrativní zátěž nejen začínajícím podnikatelům, ale i všem ostatním podnikatelům při vyřizování záležitostí souvisejících s jejich podnikatelskou činností vůči dotčeným státním orgánům. Ve smyslu této myšlenky jsou proto v práci zmíněny zásadní novely živnostenského zákona zákon č. 214/2006 Sb., a zákon č. 130/2008 Sb., kterými byly tyto procesy a postupy zavedeny. Práce také ukáže, jak významnou roli hraje v dnešní době elektronizace veřejné správy. Důležitou částí práce je i vlastní výzkum využití CRM podnikateli.

Klíčová slova

Živnostenský zákon, živnostenský úřad, fyzická osoba, právnická osoba, živnost, centrální registrační místo (CRM), Jednotný registrační formulář (JRF)

Abstract

The bachelor thesis on the topic of “Registration related to trade activities” focuses on the issue of the registration itself, the procedures related to establishment of trade licence as well as other registration procedures directed to state authorities by the means of Central Registration Point at trade offices. The purpose of introducing these procedures is to reduce and simplify the administration burden not only for new entrepreneurs but also for all other businesspeople when dealing with administrative issues related to their business activity and arranging matters at above mentioned state authorities. That is the reason why the essential amendments of the trade law No.214/2006 and 130/2008 introducing these procedures are mentioned in the thesis. The thesis also shows the important role of computerization of public administration. Important part of the thesis is also an own survey of utilization of the Central Registration Point by businesspeople.

Key words

Trade law, trade office, physical entity, legal entity, trade, central registration point, unified registration form

Obsah

1	Úvod	9
2	Cíl práce a metodika	10
3	Teoretická část	12
3.1	Živnostenské podnikání	12
3.2	Struktura živnostenských úřadů a jejich činnost.....	13
3.3	Pojem živnost a její definice	16
3.3.1	Pozitivní vymezení živnosti.....	17
3.3.2	Negativní vymezení živnosti	18
3.3.3	Subjekty oprávněné provozovat živnost.....	19
3.4	Podmínky provozování živnosti	23
3.4.1	Všeobecné a zvláštní podmínky provozování živnosti.....	24
3.5	Rozdělení živností.....	25
3.6	Živnostenské oprávnění	27
3.7	Živnostenský rejstřík.....	28
3.8	Místní příslušnost a kontaktní místa	28
3.9	Projekt Zjednodušení administrativních postupů	30
3.10	Základní registry	32
3.11	Jednotná kontaktní místa.....	33
3.12	Centrální registrační místa a jednotný registrační formulář.....	34
3.13	Závěr k teoretické části	35
3.14	Metody použité v praktické části práce.....	37
4	Praktická část.....	38
4.1	Živnostenský úřad Hodonín.....	38
4.2	Jednotný registrační formulář	39
4.2.1	Klady právní úpravy z. č. 214/2006 Sb. na podnikání	42
4.2.2	Podání učiněná ve vztahu k živnostenskému úřadu	43
4.3	Zásadní změny živnostenského zákona od 1. 7. 2008	47
4.3.1	Zrušení živnostenských listů a koncesních listin.....	47
4.3.2	Správní poplatky.....	48
4.3.3	Zrušení místní příslušnosti živnostenských úřadů.....	51
4.3.4	Restrukturalizace živností	52
4.4	Analýza podání	53

5	Závěr.....	66
6	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	68
7	SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK	72
8	SEZNAM TABULEK	73
9	SEZNAM GRAFŮ	74
10	SEZNAM OBRÁZKŮ	75
11	SEZNAM PŘÍLOH	76

1 Úvod

Živnostenský zákon, čili zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (dále jen „živnostenský zákon“), ve znění pozdějších předpisů, je základním právním předpisem, který upravuje vztahy mezi podnikateli a státem. Tato základní zákonná úprava vychází z Ústavy ČR a Listiny základních práv a svobod, kde je v článku 26 zakotveno právo podnikat. Živnostenský zákon nabyt účinnosti dnem 1. 1. 1992 a od té doby zažívá neustálý vývoj a prochází ustavičnými změnami v závislosti na potřebách a požadavcích společnosti. V bakalářské práci na téma „Registrační činnost na úseku živnostenského podnikání“ se budu věnovat registračním povinnostem podnikatelů při vzniku živnostenského podnikání, které si podnikatelé musí odbyt nejen na živnostenských úřadech podle živnostenského zákona, ale také na jiných dotčených úřadech podle zvláštních právních předpisů. Plněním těchto povinností dochází k administrativnímu zatěžování podnikatelů, které je stojí nemalé finanční náklady a také ztracený čas. Proto se zákonodárce snaží tento, pro podnikatele ne příliš pozitivní stav eliminovat nejrůznějšími opatřeními, zaváděním četných novel, mající za úkol zjednodušit administrativní postupy a snížit zátěž podnikatelů jako jednu z bariér efektivního fungování našeho hospodářství. Detailněji se proto budu zabývat především dvěma novelizacemi živnostenského zákona zákonem č. 214/2006 Sb., který nabyt účinnosti 1.8.2006 a zákonem č. 130/2008 Sb., jehož účinnost nastala k 1. 7. 2008, právě z toho důvodu, že tyto nejvíce přispěly ke snížení administrativní zátěže a reagovaly na mnoho problémů podnikatelů. Význam zákona č. 214/2006 Sb., spočívá zejména v tom, že zavedl do živnostenského zákona institut Centrálních registračních míst (dále jen „CRM“) a Jednotného registračního formuláře (dále jen „JRF“), které se staly významnými pomocníky při odstraňování administrativní zátěže podnikatelů. Jejich prostřednictvím mohou podnikatelé vedle vlastního ohlášení živnosti či žádosti o koncesi na živnostenském úřadě provést také i zákonné registrace vůči finančnímu úřadu, okresní správě sociálního zabezpečení, zdravotní pojišťovně či úřadu práce. Využití či nevyužití této výhody provést vše na jednom místě je pouze na volbě podnikatele. Novela živnostenského zákona zákonem č. 130/2008 Sb. představovala pokračování v trendu postupného snižování administrativního zatěžování podnikatelů zejména v ulehčení ve vstupu do podnikání, jednodušší administrativou a dále nižšími správními poplatky. V závěru práce bude mojí snahou zhodnotit jakým konkrétním způsobem uvedené novely živnostenského zákona zjednodušily administrativní postupy v oblasti živnostenského podnikání.

Bakalářská práce vychází ze stavu k 1.8.2013.

2 Cíl práce a metodika

Cílem bakalářské práce je analyzovat proces vzniku živnostenského oprávnění s přihlédnutím zejména k projektu vlády ČR „Zjednodušování administrativních postupů – zátěže podnikatelů“, poukázat na elektronizaci agendy živnostenského podnikání ve vazbě na propojení s jinými veřejnými registry orgánů veřejné správy. Vyhodnotit tuto problematiku a navrhnout možná řešení, která by předmětný proces ještě více zefektivnila a zjednodušila, a to nejen z pohledu podnikatelských subjektů, ale i z pohledu vykonavatelů veřejné správy. Poukázat na nedostatky a nedokonalosti současných procesů v registrační činnosti na úseku živnostenského podnikání.

Úvodní kapitola teoretické části práce je zaměřena na úlohu, kterou plní zákon o živnostenském podnikání v živnostenském podnikání, na strukturu živnostenských úřadů a jejich činnosti, jimž je svěřeno rozhodování na základě zákona o živnostenských úřadech.

Pozornost je také věnována zejména analýze a vysvětlení pojmu jako je živnost, jejímu pozitivnímu a negativnímu vymezení, subjektům oprávněným provozovat živnost, všeobecným a zvláštním podmínkám provozování živnosti a rozdělení živností. Detailně zde budou popsány zákony, které nejvíce zareagovaly na snížení administrativní zátěže podnikatelům jako jsou zejména zákon č. 214/2006 Sb., který zavedl do živnostenského práva institut Centrálních registračních míst a Jednotný registrační formulář a zákon číslo 130/2008 Sb., který ulehčil podnikatelům vstup do podnikání nižší administrativou a nižšími poplatky v rámci „Projektu Zjednodušení administrativních postupů“. V závěru teoretické práce bude pojednáno o problematice základních registrů a jednotných kontaktních míst.

V praktické části bakalářské práce se zaměřím na analýzu novel živnostenského zákona č. 214/2006 Sb. a zákona č. 130/2008 Sb., které značnou měrou přispěly ke snížení administrativní zátěže podnikatelů a porovnáám ji s dřívější platnou právní úpravou živnostenského zákona. Sběrem dat za období 2007 až 2012 budu zkoumat jaký účinek měla realizace zákona č. 130/2008 Sb. na počet podnikatelů, vydaných živnostenských oprávnění a na výši správních poplatků ve správním obvodu Živnostenského úřadu v Hodoníně. V tomtéž místě provedu analýzu podání učiněných na jednotných registračních formulářích podnikateli – fyzickými osobami v období od 1. 5. 2013 do 31. 7. 2013, jejímž cílem bude vyhodnotit a zjistit, zda jsou CRM podnikateli využívána či nikoliv ve vztahu k finančnímu úřadu, správě sociálního zabezpečení, zdravotní pojišťovně a úřadu práce.

Při své práci budu vycházet zejména z platné právní úpravy, odborných knižních publikací, z článků z časopisů, internetových zdrojů domácích a zahraničních, přičemž při zpracování zvolím normativní přístup s využitím metod analýzy, syntézy a komparace.

V závěru práce zhodnotím dosažení cíle práce v návaznosti na její zadání a při úvahách de lege ferenda naznačím možnosti řešení problematických míst živnostenského zákona.

3 Teoretická část

Pokud chceme pochopit práci jako celek, je nutné porozumět především základním institutům na úseku živnostenského podnikání. Účelem této části práce je proto rozbor a vysvětlení těchto základních institutů a pojmů živnostenského podnikání. Seznámíme se s pojmy jako je živnostenské podnikání, živnost a její pozitivní a negativní vymezení. Začátek práce je rovněž zaměřen na strukturu živnostenských úřadů a jejich činnosti, jimž je svěřeno rozhodování na základě zákona o živnostenských úřadech. Pozornost je věnována také subjektům oprávněným provozovat živnost, podmínkám provozování živnosti a rozdělení živností. Detailně budou popsány zákony, které nejvíce zareagovaly na snížení administrativní zátěže podnikatelům. Jsou jimi zejména zákon č. 214/2006 Sb., který zavedl do živnostenského práva institut Centrálních registračních míst a Jednotný registrační formulář a zákon číslo 130/2008 Sb., který ulehčil podnikatelům vstup do podnikání, nižší administrativu a nižší poplatky v rámci „Projektu Zjednodušení administrativních postupů“. V závěru teoretické práce bude nemalá část pojednání patřit problematice základních registrů a jednotných kontaktních míst.

3.1 Živnostenské podnikání

Základní, obecnou veřejnoprávní normou, která upravuje podmínky živnostenského podnikání a kontrolu nad jejich dodržováním, je zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „živnostenský zákon“). Zákon stanovuje základní podmínky pro podnikání, které má charakter pouze podnikání živnostenského, tzn., že není předpisem pro všechny druhy podnikatelské činnosti¹. Bohužel tento zákon byl k dnešnímu dni již víc jak 120x novelizován, což činí v praxi často velké problémy, a to nejen ze strany podnikatelů. Další druhy podnikání definuje obchodní zákoník (z.č. 513/1991 Sb.,) a jsou to osoby zapsané v obchodním rejstříku, osoby, které podnikání na základě jiného než živnostenského oprávnění podle zvláštních právních předpisů a osoby, které provozují zemědělskou výrobu a jsou zapsány do evidence dle zvláštního předpisu.

Zásadním a na živnostenský zákon přímo navazujícím zákonem je zákon č. 570/1991 Sb., o živnostenských úřadech, ve znění pozdějších předpisů, který stanoví stupňovitou decentralizovanou strukturu živnostenských úřadů, které mají za úkol, a to na základě svěřených pravomocí pro jednotlivé stupně živnostenských úřadů, provádět činnosti ve

---

¹ DĚDIČ, Jan; KŘÍŽ, Radim. *Zákon o živnostenském podnikání (živnostenský zákon): text s přílohami a stručný komentář*. 1. vyd. Zlín-Jaroslavice: A98, 1991, 159 s., str. 11.

smyslu živnostenského zákona a dohlížet prostřednictvím kontrolní činnosti na dodržování podmínek stanovených živnostenským zákonem či jiných souvisejících zvláštních právních předpisů pro jednotlivé živnosti a ukládat sankce v případě jejich porušování.

Jak už bylo výše řečeno, živnostenský zákon upravuje pouze základní podmínky provozování živnosti jako např., kdo může živnost provozovat, jakou je třeba splnit odbornou způsobilost, jaké jsou požadavky na bezúhonnost apod., nezabývá se tedy konkrétními podmínkami pro výkon některých živností uvedených v zákoně. Tato úloha je svěřena zvláštním právním předpisům. Sám živnostenský zákon ve svých ustanoveních a dále i ve svých přílohách na některé zvláštní předpisy rovnou odkazuje. Zákonem stanovené podmínky je potřeba splnit před vznikem živnostenského oprávnění, splnění ostatních podmínek provozování živnosti stanovené zvláštními právními předpisy, jako jsou např. předpisy požární, hygienické, stavební, předpisy upravující bezpečnost a ochranu zdraví při práci a další není vázáno na vznik živnostenského oprávnění, jejich splnění se však živnostenským úřadem kontroluje následně při provozování živnosti.

Živnostenský zákon není také předpisem, který by existoval izolovaně, ale je provázán na celou řadu dalších právních předpisů, jako jsou obchodní zákoník, občanský zákoník, správní řád, zákon o státní kontrole, trestní zákoník, zákon o správních poplatcích, a další zákony, ale je také spjat s celou řadou speciálních předpisů např. i technického zaměření, které stanoví specifické podmínky pro některé druhy živnosti.

Určitý průlom obecnosti živnostenského zákona bychom snad mohli spatřovat např. v příloze č. 5 živnostenského zákona, ve které je uveden seznam živností, jejíž výkon je podnikatel zajistit pouze fyzickými osobami splňujícími tam uvedenou odbornou způsobilost.

3.2 Struktura živnostenských úřadů a jejich činnost

Organizaci, působnost a pravomoci živnostenských úřadů upravuje zákon č. 570/1991 Sb., o živnostenských úřadech, ve znění pozdějších změn. Živnostenské úřady zajišťují realizaci živnostenského zákona včetně kontroly dodržování podmínek provozování všech živností a ukládání sankcí za jejich porušování.

Živnostenskými úřady jsou:

- a) obecní živnostenské úřady, kterými jsou odbory obecních úřadů obcí s rozšířenou působností, a na území města Prahy živnostenské odbory úřadů městských částí,
- b) krajské živnostenské úřady, kterými jsou odbory krajských úřadů, a na území města Prahy živnostenský odbor Magistrátu hlavního města Prahy,
- c) Živnostenský úřad České republiky.²

Ad a) Živnostenskými úřady I. stupně pro všechny živnosti jsou obecní živnostenské úřady, kterými jsou odbory obecních úřadů obcí s rozšířenou působností, jejíž seznam je určen zákonem č. 314/2002 Sb., o ustanovení obcí s pověřeným obecním úřadem a stanovení obcí s rozšířenou působností, ve znění pozdějších předpisů.³

Obecní živnostenský úřad v působnosti svého obvodu vede živnostenský rejstřík, je centrálním registračním místem, kde přijímá přihlášky k registraci a oznámení na základě zvláštních předpisů od podnikatelů, dále přijímá přihlášky a oznámení podle daňového řádu, přihlášky k účasti na důchodovém pojištění a na nemocenském pojištění. Podnikatel dále může na kterémkoliv živnostenském úřadě plnit oznamovací povinnost vůči zdravotní pojišťovně a vůči úřadu práce při oznamování volného pracovního místa nebo jeho obsazení. Stejně tak může podnikatel na kterémkoliv živnostenském úřadě oznámit ve lhůtě stanovené zvláštním právním předpisem i změnu těchto údajů. Údaje včetně jejich změn předá živnostenský úřad příslušným správním orgánům do pěti pracovních dnů.⁴

Zde je třeba poznamenat, že pětidenní lhůta k předání získaných údajů příslušným orgánům začíná běžet ode dne, kdy získal podnikatel živnostenské oprávnění. U ohlášení se stanovená lhůta počítá ode dne vzniku živnostenského oprávnění za předpokladu, že byla živnost ohlášena bez jakýchkoliv závad. V opačném případě lhůta k předání dat začíná běžet až po odstranění závad ohlášení, přestože právo podnikat podnikateli už vzniklo. U koncese je možné údaje předat až teprve po právní moci rozhodnutí o udělení koncese.

Živnostenské úřady v první linii provádí veškeré činnosti ve styku s podnikateli a ostatními úřady, tj. přijímají ohlášení, žádosti o koncese, oznamování změn, rozhodují o zrušení

---

² Česká a Slovenská Federativní republika. Zákon č. 570/1991 Sb., o živnostenských úřadech, ve znění pozdějších předpisů.

³ HORZINKOVÁ, Eva; URBAN, Václav. *Živnostenský zákon a předpisy související s komentářem*. 13. vydání, Praha: Linde Praha, 2013, 328 s. ISBN 9788086131979, str. 290.

⁴ HORZINKOVÁ, Eva; URBAN, Václav. *Živnostenský zákon a předpisy související s komentářem*. 13. vydání, Praha: Linde Praha, 2013, 328 s. ISBN 9788086131979, str. 290.

živnostenských oprávnění, ukládají pokuty, provádějí kontrolní činnost, postupují zjištění, apod. Dle mého názoru je síť živnostenských úřadů v rámci ČR dostatečná a zajišťuje tak komfortní přístup k této agendě všech podnikatelů, viz následující mapka rozložení živnostenských úřadů:

Obrázek č. 1: Síť živnostenských úřadů v České republice

Zdroj: Ministerstvo průmyslu obchodu ČR

Ad b) Krajský živnostenský úřad jako druhostupňový orgán rozhoduje o odvolání proti rozhodnutím obecních živnostenských úřadů, vykonává řídicí, koordinační, kontrolní a metodickou činnost vůči obecním živnostenským úřadům ve svém správním obvodu, včetně výkonu funkce centrálních registračních míst. Vede živnostenský rejstřík v působnosti svého správního obvodu, spolupracuje na úseku živnostenského podnikání s příslušnými správními úřady, s hospodářskými komorami, podnikatelskými svazy a sdruženími. Na území hlavního města platí zvláštní právní úprava, kde v první instanci rozhodují živnostenské odbory úřadů městských částí. Které to jsou, určuje Status hlavního města Prahy. Ve druhé instanci rozhoduje odbor Magistrátu hlavního města Prahy, který také vede živnostenský rejstřík.⁵ V současné době máme celkem 14 krajských úřadů.

⁵ HORZINKOVÁ, Eva; URBAN, Václav. *Živnostenský zákon a předpisy související s komentářem*. 13. vydání, Praha: Linde Praha, 2013, 328 s. ISBN 9788086131979, str. 290-291.

Obecná definice obchodního zákoníku definuje podnikání jako soustavnou činnost, prováděnou samostatně podnikatelem vlastním jménem a na vlastní odpovědnost za účelem dosažení zisku⁸.

Podle živnostenské úpravy je živnost definována jako soustavná činnost, provozovaná samostatně, vlastním jménem, na vlastní odpovědnost, za účelem dosažení zisku a za podmínek stanovených touto úpravou.⁹

Z definicí je zřejmé, že živnostenské podnikání se svými znaky doslova shoduje s definicí podnikání uváděnou v obchodním zákoníku, ale je užší právě o tu vazbu, že se musí jednat o podnikání stanové živnostenským zákonem a nemůže tak pojímat i jiné podnikání než je podnikání živnostenské. Porovnáním obou předpisů se oproti živnostenskému zákonu obchodní zákoník vymezuje pouze na obecnou definici podnikání, aniž by odkazoval na jakýkoliv zákon, podle kterého se ta či ona podnikatelská činnost bude spravovat.

3.3.1 Pozitivní vymezení živnosti

Živnostenský zákon (dále jen ŽZ) vymezuje živnost jednak pozitivními znaky, říká co živností je a jednak znaky negativními, kdy výčtem činností v příslušném ustanovení (v § 3 ŽZ) určuje, které živnostmi nejsou.¹⁰

Pozitivní znaky živnosti jsou:¹¹

- a) **je to činnost soustavná** – musí se jednat o činnost, která má trvalý charakter nebo je vykonávána opakovaně a pravidelně, třeba jednou nebo několikrát v roce v určitém ročním období (např. prodej vánočních kaprů každoročně opakovaný). Činnost nahodilá nebo jednorázová není živnostenským podnikáním (např. ojedinelý prodej věci).
- b) **je to činnost samostatná** – je-li činnost organizována a přímo řízena osobou, pro kterou je vykonávána, není vykonávána samostatně. Nemůžeme proto mluvit

---

⁸ Česká a Slovenská Federativní republika. Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

⁹ BABŠICKÁ, Věra. *Živnostenský zákon s komentářem a vzory podání*. 5. vyd. Praha: Polygon, 2000, 234 s. ISBN 8072730118, str. 11-12.

¹⁰ DĚDIČ, Jan; KŘÍŽ, Radim. *Zákon o živnostenském podnikání (živnostenský zákon): text s přílohami a stručný komentář*. 1. vyd. Zlín-Jaroslavice: A98, 1991, 159 s., str. 13.

¹¹ DĚDIČ, Jan; KŘÍŽ, Radim. *Zákon o živnostenském podnikání (živnostenský zákon): text s přílohami a stručný komentář*. 1. vyd. Zlín-Jaroslavice: A98, 1991, 159 s., str. 13-14.

o podnikání, když činnost určité osoby, přestože má živnostenské oprávnění, je řízena jiným podnikatelem. Podnikatel samostatně rozhoduje, jakým způsobem bude živnost provozovat.

- c) **je to činnost vykonávána vlastním jménem** – podnikatelská činnost je vykonávána pod vlastním jménem, bez ohledu na to, zda ji vykonává podnikatel osobně nebo prostřednictvím pověřené osoby. Tím se liší od klasického pracovněprávního vztahu, kdy zaměstnanec vykonává činnost jménem zaměstnavatele.
- d) **je to činnost vykonávána na vlastní odpovědnost** – rozumíme tím, že podnikatel odpovídá za výsledek svého podnikání, nese riziko z podnikání, odpovídá za závazky svým majetkem.
- e) **je to činnost vykonávaná za účelem dosažení zisku** – důležitým znakem podnikání je to, že ten kdo činnost vykonává, chce zisku dosáhnout, není proto rozhodující, zda zisku bylo skutečně dosaženo. Za podnikání tak považujeme i podnikání, které skončilo ztrátou, pokud se před započatím činnosti počítalo se ziskem. To znamená, že postačí již samotný účel.
- f) **je to činnost vykonávaná za podmínek stanovených živnostenským zákonem** – toto je třeba chápat tak, že živnost není ta činnost, kterou upravuje jiný zákon než tento a dále tak, že podnikatel musí splňovat podmínky, které stanoví živnostenský zákon, jinak by šlo o neoprávněné podnikání.

Všechny tyto atributy podnikání charakterizované živnostenským zákonem prostřednictvím uvedených šesti znaků musí být splněny současně, jinak nemůžeme mluvit o živnosti, respektive o živnostenském podnikání.

3.3.2 Negativní vymezení živnosti

Ne každá činnost, přestože vyhovuje znakům živnosti podle § 2 ŽZ, může být živností. Živnostenský zákon separuje živnostenské podnikání od ostatních podnikatelských aktivit, které nepodléhají živnostenskému zákonu, ale jsou v režimu jiných právních předpisů nebo u nich neexistuje zvláštní právní úprava¹². Živností také není činnost, která je zákonem zakázána (např. „kuplířství“), ani činnost, která odporuje dobrým mravům [nabízení nebo

---

¹² BABŠICKÁ, Věra. *Živnostenský zákon s komentářem a vzory podání*. 5. vyd. Praha: Polygon, 2000, 234 s. ISBN 8072730118, str. 13.

poskytování služeb směřujících bezprostředně k uspokojování sexuálních služeb - § 3 odst. 3 písm. p) zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších předpisů]¹³. Výčet činností, které nejsou živnostmi, je živnostenským zákonem určen taxativně v § 3 ŽZ.¹⁴ Tento taxativní výčet je koncipován do tří skupin. První skupinou jsou činnosti vyhrazené státu, činnosti, které využívají výsledků duševní tvůrčí činnosti upravené a chráněné autorským zákonem, výkon kolektivní správy související s autorským právem, restaurování kulturních památek a provádění archeologických výzkumů.

Do druhé skupiny patří profesní činnosti, které mohou podle zvláštních právních předpisů vykonávat pouze fyzické osoby např. lékaři, veterinární lékaři, advokáti, notáři, soudní exekutoři, znalci a tlumočníci, autorizovaní architekti a autorizovaní inženýři činných ve výstavbě, auditoři bezpečnosti pozemních komunikací.

Ve třetí skupině nalezneme různorodé činnosti, jako jsou činnost bank, směnářská činnost, činnost pojišťoven, zajišťoven, pojišťovacích zprostředkovatelů, hornická činnost, námořní doprava a mořský rybolov, provozování stanic technické kontroly, archivnictví.

Typické pro činnosti uvedené v § 3 ŽZ je to, že je možné je provozovat téměř všechny na základě příslušných zvláštních předpisů. Téměř všechny znamená, že jsou přesto mezi nimi některé činnosti, které nejsou ošetřeny žádnou právní úpravou a lze je provozovat volně bez jakéhokoliv oprávnění, např. prodej nezpracovaných rostlinných a živočišných výrobků z vlastní pěstivelské a chovatelské činnosti fyzickými osobami nebo pronájem nemovitostí, bytů a nebytových prostor.

3.3.3 Subjekty oprávněné provozovat živnost

Právo podnikat je ústavně zaručeným právem, které se odvíjí od čl. 26 Listiny základních práv a svobod. Omezení podnikání je možné jedině na základě zákona. Živnost může provozovat každá česká fyzická nebo česká právnická osoba splní-li podmínky stanovené živnostenským zákonem. Stejně tak může za stejných podmínek a ve stejném rozsahu, nestanoví-li živnostenský nebo zvláštní zákon něco jiného, provozovat živnost i zahraniční osoba, za kterou se pokládá podle živnostenského zákona fyzická osoba s trvalým

---

¹³ HORZINKOVÁ, Eva; URBAN, Václav. *Živnostenský zákon a předpisy související s komentářem*. 13. vydání, Praha: Linde Praha, 2013, 328 s. ISBN 9788086131979, str. 20.

¹⁴ HORZINKOVÁ, Eva; URBAN, Václav. *Živnostenský zákon a předpisy související s komentářem*. 13. vydání, Praha: Linde Praha, 2013, 328 s. ISBN 9788086131979, str. 27.

pobytem nebo právnická osoba se sídlem mimo území České republiky. Za českou osobu se podle živnostenského zákona považuje fyzická osoba s trvalým pobytem nebo právnická osoba se sídlem na území České republiky.¹⁵

Při rozhodování do jaké kategorie patří fyzická osoba tak není určující občanství této osoby, ale trvalý pobyt. Takže na občana cizího státu se hledí jako na osobu českou, pokud tato má trvalý pobyt na území České republiky a opačně na občana České republiky bez trvalého pobytu se pohlíží jako na osobu zahraniční.

Zde je třeba se také zmínit, že v porovnání s českými osobami nemohou zahraniční osoby provozovat bezezbytku všechny živnosti. Ty, které mohou provozovat jako české osoby, jsou všechny živnosti ohlašovací. Jinak je to však u koncesovaných živností, které sice také mohou provozovat všechny, avšak až na jednu výjimku, kterou je silniční motorová doprava v části, kde se jedná o provozování živnosti s velkými vozidly. Omezení pro zahraniční osoby v tomto směru je dáno právní úpravou zákona č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, ve znění pozdějších předpisů, který byl změněn zákonem č. 119/2012 Sb., v souvislosti s Nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) 1079/2009. Dle této úpravy mohou koncesi pro dopravu s velkými vozidly získat pouze právnické osoby se sídlem v České republice a fyzické osoby s trvalým pobytem na území České republiky nebo jiného členského státu Evropské unie.¹⁶

Mluvíme-li o fyzické osobě, uvědomujeme si ji jako člověka-občana, který je subjektem práv a povinností. Subjektem práv se stává už tím, že se narodí, předpokladem však je, že se narodí živá. Neznamená to však, že by mohla nabývat všech práv už od svého narození. Od svého narození nabývá práv, jako jsou právo na zdraví, na ochranu života, na vlastnictví apod. O aktivní právní subjektivitě, která se odvíjí od věkové hranice, hovoříme až tehdy, když člověk může vlastním jednáním zakládat, měnit a rušit právní vztahy, nabývat práv, zavazovat se k povinnostem. Té však člověk nabývá později, a to v závislosti na zákonné úpravě, kde je věková hranice v některých zákonech upravena různě, příkladem může být např., zákoník práce, občanský zákoník, živnostenský zákon atd.

Fyzická osoba může být způsobilá k právním úkonům ve vztahu k založení živnostenského oprávnění dosažením věku 18 let. Nedostatek věku lze však zhojit s přivolením soudu.

---

¹⁵ BABŠICKÁ, Věra. *Živnostenský zákon s komentářem a vzory podání*. 5. vyd. Praha: Polygon, 2000, 234 s. ISBN 8072730118, str. 18-19.

¹⁶ ČESKO. Zákon č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, ve znění pozdějších předpisů.

Způsobilost mít práva a povinnosti mají i právnické osoby. Na rozdíl od fyzické osoby je právnická osoba pojem nejasný, který je uměle vytvořený zákonem. Zákon nevysvětluje podstatu právnické osoby, ale vymezuje ji jejím popisem¹⁷.

Právnickými osobami jsou:¹⁸

- a) „sdužení fyzických nebo právnických osob
- b) účelová sdružení majetku,
- c) jednotky územní samosprávy,
- d) jiné subjekty, o kterých to stanoví zákon“.

Živnostenský zákon ke všem právnickým osobám přistupuje rovným způsobem, není rozhodné, zda je právnická osoba založena za účelem podnikání, jako jsou obchodní společnosti, družstva, státní podniky nebo je jejich hlavní předmět podnikání jiný. Důležité je, že se jejich činnost řídí živnostenským zákonem, pokud naplňuje znaky živnosti. Živnost mohou provozovat rovněž obce (zákon č. 128/2000 Sb.),¹⁹ a kraje (zákon č. 129/2000 Sb.),²⁰ a to buď rovnou pod svým názvem nebo prostřednictvím obchodních společností. Stejně právo podnikat mají i církve a náboženské společnosti v rozsahu stanoveném zákonem číslo 3/2002 Sb.²¹ Politické strany a hnutí mají zákonem č. 424/1991 Sb. podnikání vlastním jménem zakázáno. U občanských sdružení zákon č. 83/1990 Sb. podnikání příliš nefandí, ale doplňkovou podnikatelskou činnost umožňuje.²²

V této souvislosti je potřeba se zmínit, že existence, založení, vznik právnických osob je upravena celou řadou právních předpisů a tudíž klade na pracovníky živnostenského úřadu velké nároky na jejich odbornost a vzdělanost v této problematice. Pracovník musí mít povědomí o tom, s jakým typem právnické osoby jedná a jakým zákonem jsou jejich poměry upraveny, aby po nich mohl vyžadovat příslušné doklady o jejich založení či vzniku. Musí umět posoudit, zda předložené zakládací doklady obsahují kogentní náležitosti stanovené zákonem, jelikož tyto jsou předpokladem pro právoplatné založení právnické osoby a jenom

¹⁷ KNAPP, Viktor. *Teorie práva*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 1995, xvi, 247 s. ISBN 8071790281. str. 73.

¹⁸ JEHLIČKA, Oldřich; ŠVESTKA, Jiří; ŠKÁROVÁ, Marta a kol. *Občanský zákoník: komentář*. 5. vyd. Praha: C. H. Beck, 1999, xviii, 1237 s. ISBN 807179225x. str. 86.

¹⁹ ČESKO. Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích ve znění pozdějších předpisů.

²⁰ ČESKO. Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích ve znění pozdějších předpisů.

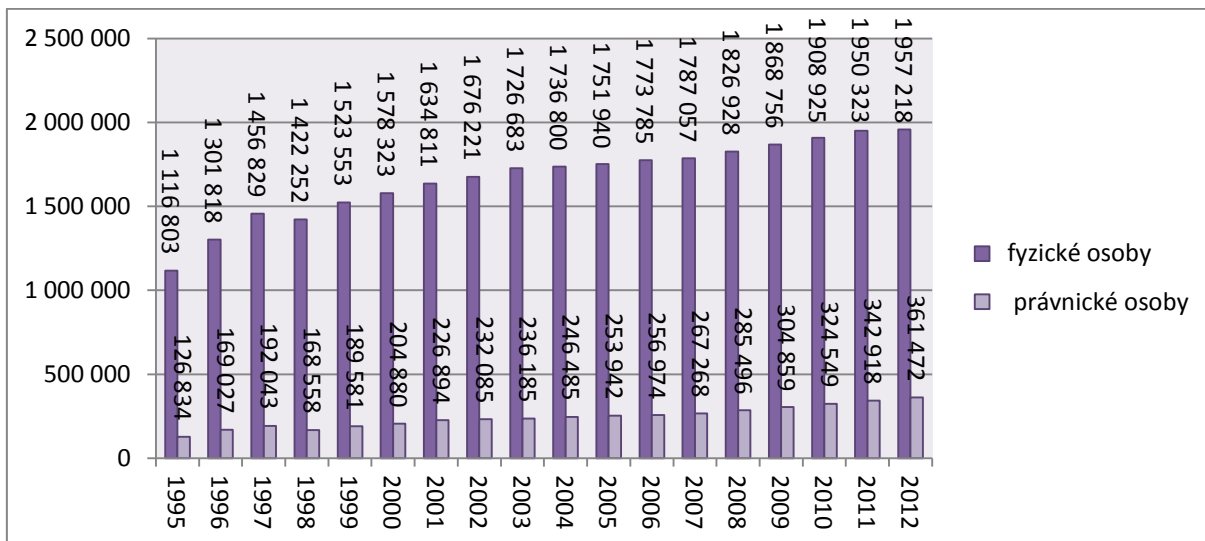
²¹ ČESKO. Zákon č. 3/2002 Sb., o církvích a náboženských společnostech.

²² HORZINKOVÁ, Eva; URBAN, Václav. *Živnostenský zákon a předpisy související s komentářem*. 13. vydání, Praha: Linde Praha, 2013, 328 s. ISBN 9788086131979, str. 37.

právnícká osoba založená v souladu se zákonem může ohlásit živnost či podat žádost o koncesi. Důležitý je i účel, pro který byly založeny. Ten může být rozmanitý, mohou být založeny za účelem podnikání, za účelem plnění a ochrany zájmů svých členů, dále také i pro poskytování sociálních služeb apod. a podnikání může být pro ně pouze doplňkovou činností k činnosti hlavní. Pracovník musí mít v tomto případě vědomost, že může pokrýt živnostmi pouze činnost doplňkovou nikoliv hlavní. Jsou však i právnícké osoby, které mají podnikání na vlastní jméno ze zákona zakázáno, např. politické strany a hnutí. Všechny tyto informace musí pracovník živnostenského úřadu znát, aby se mu nestalo, že vydá průkaz živnostenského oprávnění právnícké osobě, která neprokázala svou existenci či měla dokonce zákaz podnikání ze zákona.

Nově bude problematika právníckých osob upravena novým občanským zákoníkem zákonem č. 89/2012 Sb. a zákonem č. 90/2012 Sb. o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích), účinných od 1. 1. 2014, které přinesou velké změny a tím i další odborné požadavky na úředníky.

Graf č. 1: Celkový počet podnikatelů od roku 1995 do roku 2012

Zdroj: Ministerstvo průmyslu a obchodu, vlastní zpracování

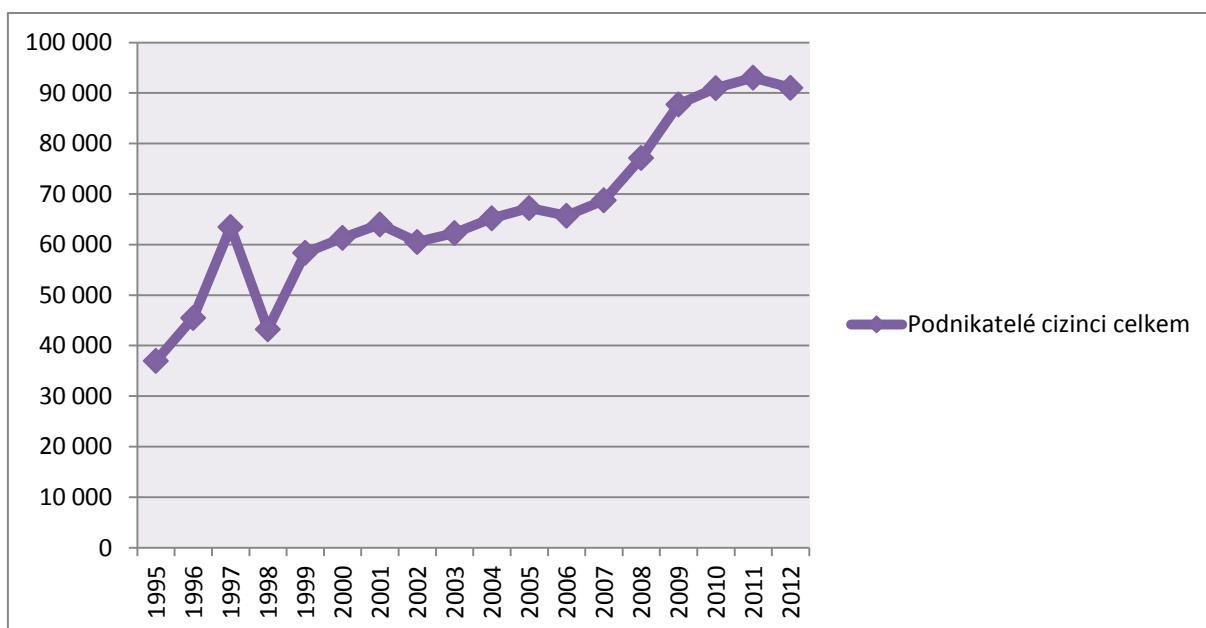
V grafu č. 1 jsou uvedeny počty českých podnikatelů od roku 1995 do roku 2012. Je z něj patrné, že každoročně počet podnikatelů narůstá. Počet fyzických osob významně převyšuje právnícké osoby. Srovnáním počtu fyzických osob v roce 1995 a v roce 2012 přicházíme k závěru, že jejich početní vzestup je téměř dvakrát větší. U právníckých osob je ve sledovaném období víc než trojnásobný. Dle mého názoru tuto situaci ovlivnila nejen

politická a sociální situace (nezaměstnanost), ale i stále „liberálnější“ právní úprava vstupu do živnostenského podnikání.

V grafu č. 2, viz níže, je uveden celkový počet cizinců od roku 1995 do roku 2012. Počet podnikatelů – zahraničních osob se od roku 1995 postupně zvyšoval. V roce 1998 nastal jejich první pokles v souvislosti s novelou živnostenského zákona pod č. zákona č. 286/1995 Sb., která stanovila přísnější podmínky pro zahraniční osoby, kdy musely předkládat zákonem stanovené doklady.

Druhý pokles počtu podnikatelů vidíme v grafu v roce 2001 a rovněž se tak stalo s další novelou živnostenského zákona zákonem č. 356/1999 Sb., kdy se zpřísnily zákonem číslo 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů podmínky pro získávání dlouhodobého víza za účelem podnikání. Živnostenské úřady musely cizincům, kteří nepředložily doklady o pobytu zrušit živnostenské oprávnění a to poté mělo vliv na jejich počet v roce 1998 a 2002. Od roku 2003 je už viditelný nárůst počtu těchto osob.

Graf č. 2: Celkový počet cizinců od roku 1995 do roku 2012

Zdroj: Ministerstvo průmyslu a obchodu, vlastní zpracování

3.4 Podmínky provozování živnosti

Živnostenský zákon stanoví jednotné podmínky pro provozování živnosti. Jsou jimi všeobecné a zvláštní podmínky provozování živnosti. O všeobecných podmínkách platí, že

musí být splněny vždy a u všech živností. Jejich splnění nelze zhojit ani ustanovením odpovědného zástupce. Nedostatek věku nebo plné způsobilosti k právním úkonům však zhojit lze přivolením soudu. U zvláštních podmínek je situace jiná, jejich splnění se nevyžaduje u všech živností a je možné u nich, je-li to třeba a podnikatel je sám osobně nesplňuje, ustanovit odpovědného zástupce. Splnění podmínek se posuzuje vždy ve vztahu ke konkrétní fyzické osobě. Je-li ohlašovatelem nebo žadatelem fyzická osoba, posuzují se u této osoby. Ustanoví-li ohlašovatel nebo žadatel, kterým může být jak fyzická tak právnická osoba, odpovědného zástupce, splnění podmínek se posuzuje u tohoto odpovědného zástupce. Právnická osoba ustanovuje odpovědného zástupce vždy, je-li zákonem vyžadováno splnění zvláštních podmínek.

Splnění podmínek provozování živnosti nejsou jenom předpokladem pro vznik živnostenského oprávnění, ale podnikatel je musí splňovat po celou dobu existence živnostenského oprávnění.

3.4.1 Všeobecné a zvláštní podmínky provozování živnosti

Živnostenský zákon stanoví tři všeobecné podmínky provozování, které musí splnit konkrétní fyzická osoba:²³

- a) „*dosažení věku 18 let,*
- b) *způsobilost k právním úkonům,*
- c) *bezúhonnost“.*

Tyto všeobecné podmínky musí fyzická osoba v postavení podnikatele splnit současně, a to u všech živností. U právnické osoby je musí splnit její odpovědný zástupce, pokud u ní vznikne povinnost jej ustanovit.

Zvláštní podmínky provozování živnosti živnostenský zákon specifikuje jako odbornou nebo jinou způsobilost²⁴. Živnostenský zákon ji stanoví odlišně pro živnost řemeslnou, vázanou a koncesovanou. Odbornou způsobilost pro řemeslné živnosti najdeme v § 21 a § 22 ŽZ a fyzická osoba ji převážně nabývá vyučením v oboru. Není-li vyučena v oboru, může ji doložit výučním listem v příbuzném oboru, ale již spolu s jednoroční praxí v oboru nebo příbuzném oboru. Jednou z dalších možností je prokázat odbornou způsobilost osvědčením

---

²³ HORZINKOVÁ, Eva; URBAN, Václav. *Živnostenský zákon a předpisy související s komentářem*. 13. vydání, Praha: Linde Praha, 2013, 328 s. ISBN 9788086131979, str. 40.

²⁴ Česká a Slovenská Federativní republika. Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších předpisů.

o rekvalifikaci a jednorocní praxí v oboru. Zákon počítá i se situací, že fyzická osoba je zcela bez vzdělání a v tomto případě lze nedostatek vzdělání nahradit i šestiletou praxí v oboru nebo příbuzném oboru.

Vázané živnosti nalezneme v příloze č. 2 k živnostenskému zákonu a zde je také uvedena zvláštní odborná způsobilost pro každou z nich. Tu je možné prokázat podle typu živnosti například středoškolským vzděláním s maturitní zkouškou a praxí, osvědčením nebo autorizací podle zvláštního právního předpisu. Např. pro živnost „Provozování autoškoly“ je potřeba k ohlášení předložit profesní osvědčení vydané příslušným krajským úřadem a 1 rok praxe v oboru.

Seznam koncesovaných živností stanoví příloha č. 3 ŽZ a povětšinou se k nim vyjadřuje dotčený orgán státní správy. Stejně jak u vázaných živností je i zde pro koncesované živnosti uvedena speciální odborná způsobilost v podobě vzdělání a praxe nebo je stanovena zvláštním předpisem. Příkladem je živnost „Provádění balzamace a konzervace“, u které je stanovena odborná způsobilost podle § 10 odst. 2 zákona č. 256/2001 Sb., o pohřebnictví a o změně některých zákonů. Dle mého názoru pojem koncese nyní pozbývá smyslu, neboť na koncesi je de facto právní nárok po splnění všech podmínek a zde zůstává pro naše zákonodárce prostor pro to, aby se nechali inspirovat např. právní úpravou Slovenské republiky na tomto úseku, kde byly koncesované živnosti zrušeny a byly převedeny do živností řemeslných a vázaných.

3.5 Rozdělení živností

„Živnosti jsou:

- a) *ohlašovací, které při splnění stanovených podmínek směji být provozovány na základě ohlášení,*
- b) *koncesované, které směji být provozovány na základě koncese“.*²⁵

Dělení živností na ohlašovací živnosti a koncesované živnosti se odvíjí od mechanismu vzniku živnostenského oprávnění u těchto dvou skupin. U ohlašovacích živností, kterými jsou živnost volná, živnosti řemeslné a živnosti vázané vzniká právo provozovat živnost dnem ohlášení, u živností koncesovaných živností toto právo vzniká až dnem právní moci rozhodnutí o udělení koncese.

---

²⁵ BABŠICKÁ, Věra. *Živnostenský zákon s komentářem a vzory podání*. 5. vyd. Praha: Polygon, 2000, 234 s. ISBN 8072730118, str.35.

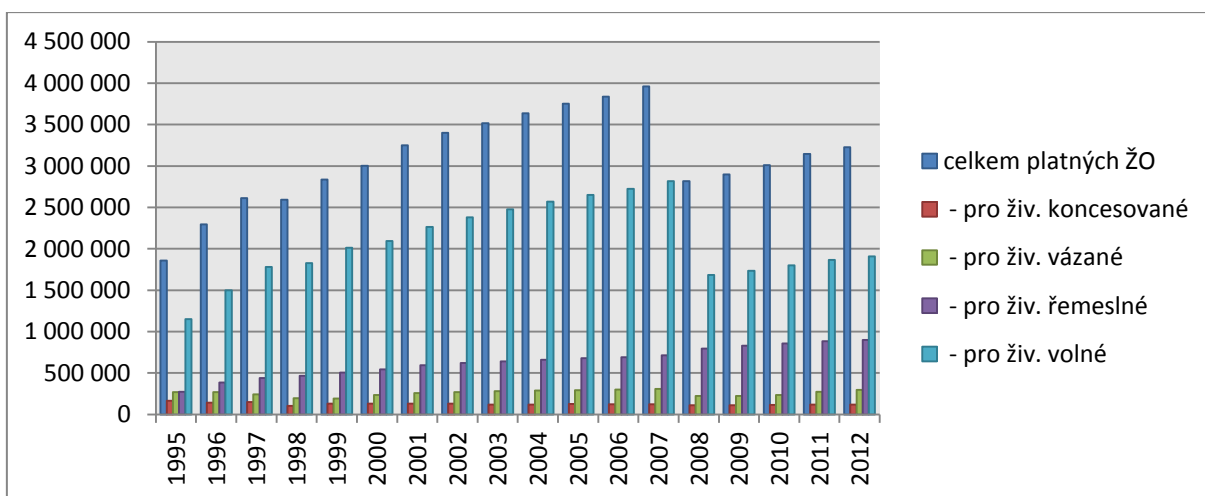
Do živností ohlašovacích patří živnosti řemeslné, vázané a živnost volná. Ohlašovací živnost volnou zná živnostenský zákon jenom jednu s názvem „Výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona“, která je rozčleněna do 80 oborů. Početně je však v současnosti těchto oborů jenom 79, neboť obor č. 54 – provozování poštovních a zahraničních poštovních služeb byl ke dni 1. 5. 2013 z režimu živnosti volné a také z režimu živnostenského podnikání vyjmut. K provozování živnosti volné se vyžaduje pouze splnění všeobecných podmínek provozování živnosti, u ostatních ohlašovacích živností tj. řemeslných a vázaných je třeba ještě nadto splňovat odbornou způsobilost.

Výčet živností řemeslných je uveden v příloze č. 1 ŽZ. Předpokladem jejich provozování je splnění odborné způsobilosti, kdy je postačující už vyučení v oboru.

Živnosti vázané jsou živnosti, jejichž taxativní výčet je stanoven přílohou č. 2 ŽZ. Odborná způsobilost je u nich zde stanovena např. autorizací, osvědčením nebo vzděláním středoškolským nebo vysokoškolským, u některých se vyžaduje ke vzdělání i praxe.

Živnosti koncesované nalezneme v příloze č. 3 ŽZ. Ve většině případů je vyžadováno k jejich provozování splnění určité, tam uvedené odborné způsobilosti. Provozování některých z nich je vázáno na povolení příslušného orgánu státní správy. Setkáme se zde však i s živnostmi, u kterých musí podnikatel splnit i další požadavky jako například zajistit bezúhonnost všech zaměstnanců.

Graf č. 3: Počet živností podle druhu od roku 1995 do roku 2012

Zdroj: Ministerstvo průmyslu a obchodu, vlastní zpracování

Ze statistických údajů MPO plyne (viz graf č.3), že k 31. 7. 2007 bylo v České republice 3 961 070 platných živností, z toho bylo 2 816 126 živností volných. Podíváme-li se na rok 2008, vidíme zde oproti předcházejícímu roku snížení celkového počtu živností na 2 815 400. Volná živnost k tomuto datu čítala pouze 1 685 245 živností. Z toho plyne, že vliv zákona číslo 130/2008 Sb., který zavedl jednu volnou živnost oproti předcházejícím 125 volným živnostem, se zde projevil více než miliónovým snížením počtu živnosti volné. Z grafu je dále zřejmé, že nejčastěji ohlašovanou živností je živnost volná. Nejméně žádané jsou koncese, což z logických důvodů vyplývá i z náročnosti požadavků na jejich získání. Zajímavou skutečností také je, že byť byly řemeslné živnosti uvedeným zákonem regulovány (jejich počet se snížil) nedošlo k jejich výraznému poklesu. Dle mého názoru k tomuto přispělo také to, že došlo zároveň k výraznému snížení nároků na odbornou kvalifikaci, a sice odbourání potřebné praxe u vyučení v oboru.

3.6 Živnostenské oprávnění

*„Živnostenské oprávnění pojímá zákon jako subjektivní právo podnikatele provozovat živnost“.*²⁶ Toto právo nelze ztotožňovat s výpisem ze živnostenského rejstříku, který je toliko průkazem živnostenského oprávnění, čili je deklaratorním právním aktem a má povahu veřejné listiny. Výpis ze živnostenského rejstříku může obsahovat údaje týkající se jedné nebo více činností, ke kterým má podnikatel živnostenské oprávnění.²⁷

Výpis ze živnostenského rejstříku obdrží podnikatel na základě splnění všech zákonných podmínek ve lhůtě do 5 dnů od doručení ohlášení živnosti a ve stejné lhůtě ode dne nabytí právní moci rozhodnutí o udělení koncese. Výpis ze živnostenského rejstříku nebyl vždy průkazem živnostenského oprávnění. Dříve jím byl živnostenský list pro živnosti ohlašovací a pro koncese jím byla koncesní listina. Pro každou ohlašovací živnost byl vydáván samostatný živnostenský list a pro každou koncesovanou živnost byla vydávána samostatná koncesní listina. Situace se změnila až novelou zákona č. 130/2008 Sb.²⁸ účinnou od 1. 7. 2008, kdy se jako průkaz živnostenského oprávnění vydává výpis ze živnostenského rejstříku a podnikatelé mohou tak jediným dokladem osvědčovat živnostenské oprávnění k několika živnostem. Opět jsem toho názoru, že tímto zákonným krokem se významně

²⁶ HORZINKOVÁ, Eva; URBAN, Václav. *Živnostenský zákon a předpisy související s komentářem*. 13. vydání, Praha: Linde Praha, 2013, 328 s. ISBN 9788086131979, str. 53.

²⁷ HORZINKOVÁ, Eva; URBAN, Václav. *Živnostenský zákon a předpisy související s komentářem*. 13. vydání, Praha: Linde Praha, 2013, 328 s. ISBN 9788086131979, str. 53.

²⁸ ČESKO. Zákon č. 130/2008 Sb., kterým se mění zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

snížila administrativní zátěž podnikatelů, kdy namísto více živnostenských listů a koncesních listin podnikatele již disponují jediným dokladem o živnostech - výpisem ze živnostenského rejstříku.

3.7 Živnostenský rejstřík

Úprava živnostenského rejstříku v živnostenském zákoně v současné době odpovídá právní úpravě informačních systémů veřejné správy.²⁹ Do živnostenského rejstříku se zapisují podnikající fyzické a právnické osoby. Můžeme v něm podnikatele vyhledávat podle identifikačního čísla, obchodní firmy či názvu firmy, jména a příjmení a dalších údajů tam uvedených.³⁰ Správcem rejstříku je Živnostenský úřad České republiky, jehož působnost vykonává Ministerstvo průmyslu a obchodu a provozovateli jsou obecní živnostenské úřady a krajské živnostenské úřady. Rejstřík je veden jako veřejný seznam s výjimkou rodných čísel a uložených pokut, které jsou sdělovány pouze podnikateli a v případech stanovenými zvláštními předpisy.³¹ Skutečnost veřejného registru je velmi významná nejen pro samotné podnikatele, ale hlavně pro spotřebitele pro účely reklamací a i případné obchodní partnery podnikatelů. Na žádost lze vydat výpis v listinné nebo elektronické podobě v úplném nebo částečném rozsahu nebo potvrzení o určitém zápisu nebo také potvrzení o tom, že v rejstříku určitý zápis není.

3.8 Místní příslušnost a kontaktní místa

Veškerá podání vůči živnostenskému úřadu mohou fyzické a právnické osoby činit podle § 71 živnostenského zákona na kterémkoliv živnostenském úřadě v České republice, bez ohledu na to, kde má podnikatel bydliště nebo sídlo. Je to jeden z dalších kladů novely zákona číslo 130/2008 Sb.,³² která umožňuje podnikateli si zvolit takový živnostenský úřad, který mu poskytne přijatelné služby, jaké si sám představuje – např. pomoc při ohlášení živnosti nebo podání žádosti o koncese v podobě vyplnění elektronického formuláře úředníkem, poskytnutí odborné informace k živnostem nebo ověření listiny či vyhotovení výpisů z registrů, např. výpisu z Rejstříku trestů, výpisu z obchodního rejstříku.

---

²⁹ ČESKO. Zákon č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

³⁰ Ministerstvo průmyslu a obchodu. *Živnostenský rejstřík – Statistické údaje* [online] 2013.[cit. 2013-10-11] Dostupné z: <<http://WWW.rzp.cz/statistiky.html>>.

³¹ HORZINKOVÁ, Eva; URBAN, Václav. *Živnostenský zákon a předpisy související s komentářem*. 13. vydání, Praha: Linde Praha, 2013, 328 s. ISBN 9788086131979, str. 131-132.

³² ČESKO. Zákon č. 130/2008 Sb., kterým se mění zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

V řízení o správních deliktech podnikajících fyzických nebo právnických osob a v řízení o sankčním zrušení nebo pozastavení provozování živnosti podnikajícím fyzickým a právnickým osobám se místní příslušnost živnostenského úřadu určuje podle správního řádu.

U podnikajících fyzických osob je kritérium místní příslušnosti místo podnikání zapsaného v příslušném rejstříku, u právnických osob je jím sídlo vyznačené v příslušném rejstříku.³³ Podání podle živnostenského zákona může podnikatel učinit také prostřednictvím kontaktního místa veřejné správy (Czech POINT). „*Czech POINT znamená **Český Podací Ověřovací a Informační Národní Terminál**. Jedná se o kontaktní místo veřejné správy, poskytující občanům zejména ověřené údaje vedené v centrálních registrech, jako jsou rejstřík trestů, obchodní rejstřík nebo registr živnostenského podnikání. Jedním z cílů zavádění je zrychlit a zpřístupnit služby občanům. Proto se postupně vytváří rozsáhlá a snadno dostupná síť poboček Czech POINTů, která odbourává někdejší zdlouhavé cestování po úřadech a sjednocuje různá vyřizování na jedno místo*“.³⁴

Kontaktními místy veřejné správy jsou:³⁵

- a) notáři,
- b) krajské úřady,
- c) matriční úřady,
- d) obecní úřady,
- e) zastupitelské úřady,
- f) držitel poštovní licence a Hospodářská komora České republiky.

Využije-li podnikatel kontaktní místo, musí si zvolit i živnostenský úřad, kam bude jeho podání následně doručeno. Pokud si podatel neurčí živnostenský úřad, doručí se podání živnostenskému úřadu podle místa podání. Myslím si však, že nevýhodou podání přes toto místo je, že podnikatel nedostane odbornou pomoc, podání není posuzováno dle jeho potřebných náležitostí a podnikatel musí navíc zaplatit další správní poplatek ve výši 50,- Kč

---

³³ ONDRUŠ, Radek. *Správní řád: nový zákon s důvodovou zprávou a poznámkami*. Praha: Linde, 2005, 515 s. ISBN 8072015230, str. 55-56.

³⁴ Ministerstvo průmyslu a obchodu. *Czech POINT – kontaktní místa veřejné správy* [online]. 10. 7. 2012 [cit. 2013 – 10 - 11]. Dostupné z: <<http://WWW.mvcr.cz/clanek/egon-symbol-egovernmentu-czech-point-kontaktni-mista-verejne-spravy.aspx>>.

³⁵ HORZINKOVÁ, Eva; URBAN, Václav. *Živnostenský zákon a předpisy související s komentářem*. 13. vydání, Praha: Linde Praha, 2013, 328 s. ISBN 9788086131979, str. 295.

za toto zprostředkování. V případě nejasností či chybně vyplněného formuláře je opět kontaktován živnostenským úřadem, což smysl tohoto místa popírá.

3.9 Projekt Zjednodušení administrativních postupů

Projekt Zjednodušení administrativních postupů při zahájení a v průběhu podnikání (ZAP) schválila vláda České republiky usnesením č. 1006 ze dne 20. 10. 2004 za účelem zjednodušit plnění administrativních povinností podnikatelů vůči státu nejen při vstupu do podnikání, ale i v průběhu jejich podnikatelské činnosti. První etapu praktické realizace tohoto projektu představovalo zřízení celorepublikové sítě Centrálních registračních míst (CRM) pro podnikatele na všech obecních živnostenských úřadech.

Právní postavení živnostenských úřadů jako CRM bylo zakotveno přijetím zákona číslo 214/2006 Sb., který novelizoval živnostenský zákon a některé další zákony. Tato novela přispěla ke snížení byrokracie a zjednodušení administrativních úkonů při registraci podnikatelské činnosti na živnostenském úřadě. Tím, že koncentrovala některé úkony na jednom místě (CRM), umožnila podnikatelům, že nemuseli sami obcházet jednotlivé úřady. Podnikatel při ohlášení, podání žádosti o koncesi, při změně či jiném podání na živnostenském úřadě může rovněž podat registraci, přihlášku, oznámení vůči finančnímu úřadu, správě sociálního zabezpečení, zdravotní pojišťovně a úřadu práce, které poté ve stanovené lhůtě předá živnostenský úřad dotčeným orgánům podle zvláštního předpisu. Potřebná podání vůči živnostenskému úřadu a dotčeným institucím musí podnikatel činit na „Jednotném registračním formuláři“ (JRF), který k tomuto účelu vydalo Ministerstvo průmyslu a obchodu.

Při registraci na živnostenském úřadě už nemusí podnikatel dokládat doklady o bezdlužnosti nebo výpis ze živnostenského rejstříku, neboť tuto povinnost opatřit tyto doklady přenesla novela na živnostenský úřad. Další velmi dobrým počinem novely oproti dřívější právní úpravě bylo vypuštění povinnosti právnických osob ustanovit odpovědného zástupce u ohlašovacích živností volných, potažmo u všech živností ohlašovacích a koncesovaných, pokud u nich zákon nevyžaduje splnění odborné způsobilosti.

Ještě významnější a komplexnější novela, která zásadně přispěla ke snížení administrativní, ale i finanční zátěže podnikatelů, byla realizována zákonem č. 130/2008 Sb., kterým se mění zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, a další související zákony. Jejím velkým

přínosem bylo odstranění praxe u živností řemeslných, pokud ohlašovatel předložil vzdělání v příslušném oboru a zkrácením praxe na jeden rok v případě, že ohlašovatel předložil vzdělání v příbuzném oboru. Do účinnosti této novely, bylo povinností pro každého doložit ke vzdělání i odbornou praxi. Odstraněním tohoto požadavku byl čerstvým absolventům škol umožněn rychlejší vstup do podnikání, což podle dřívější právní úpravy nebylo možné, neboť nebyli schopni doložit praxi. Jedním z řešení bylo tehdy praxi získat v pracovněprávním vztahu nebo si ustanovit odpovědného zástupce. Dle mého názoru měla tato skutečnost velký vliv na nárůst počtu podnikatelů, na druhou stranu, umožnila přístup k podnikání i podnikatelům tzv. bez zkušeností, což v praxi nemusí vždycky přinášet velké výhody.

Novelou byla zrušena místní příslušnost živnostenských úřadů, takže veškerá podání lze nyní provést na kterémkoliv živnostenském úřadě v České republice (ČR) bez ohledu na příslušnost živnostenského úřadu, která byla dříve určena předchozí právní úpravou podle bydliště fyzické osoby, sídla právnické osoby, místa povoleného pobytu, místa podnikání nebo umístění organizační složky podniku na území ČR zahraniční fyzické osoby nebo zahraniční právnické osoby. Dále byl podnikatel zbaven povinnosti oznamovat změny, které jsou zapsané v obchodním rejstříku. Zásadní změnou bylo i nahrazení dosavadního průkazu živnostenského podnikání - živnostenského listu a koncesní listiny - výpisem ze živnostenského rejstříku a výrazné zkrácení lhůty při jeho vydávání z dřívějších patnácti dnů na pět dnů ode dne ohlášení nebo ode dne nabytí právní moci rozhodnutí o udělení koncese. Tímto jednodušším způsobem se snížila administrativní zátěž podnikatelů, kteří tak mohou prokazovat své živnostenské oprávnění k několika živnostem jedním dokumentem. Novelou byla také vypuštěna podmínka prokazování bezdlužnosti a sníženy požadavky na bezúhonnost v souvislosti s vypuštěním odsouzení pro ztrátu bezúhonnosti pro nedbalostní trestní činy související s podnikáním. Významnou změnou bylo i odstranění 125 volných živností a jejich nahrazení jedinou volnou živností zahrnující 80 oborů. U této změny je nejvíce patrné snížení jak administrativní tak finanční zátěže podnikatele, neboť podnikatel do 1. 7. 2008 musel mít pro každou volnou živnost samostatný průkaz živnostenského oprávnění – živnostenský list a každé jeho vydání bylo zpoplatněno správním poplatkem ve výši 1000 Kč. Zákon číslo 130/2008 Sb. se dotkl i zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů. Podle tohoto zákona se při prvním vstupu do podnikání platí správní poplatek ve výši 1000 Kč, při dalším ohlášení živnosti či žádosti o koncesi se poplatek snížil na 500 Kč. Přestože podnikatel ohlašuje více živností najednou, poplatek se vybere jenom jednou. Finanční úspora oproti dřívějšímu stavu je citelná. Před účinností novely byl každý

živnostenský list zpoplatněn částkou ve výši 1000 Kč. Poplatek za vydání každé koncesní listiny činil 2 000 Kč, za změnu byl stanoven ve výši 500 Kč. Správní poplatek se vybíral i za zrušení živnosti ve výši 150 Kč.

Další novelou, kterou se snížila administrativní zátěž podnikatelů, byl zákon č. 427/2010 Sb., který zrušil povinnost zahraničním fyzickým osobám zapisovat se do obchodního rejstříku, mimo těch, kteří zřizují na území ČR organizační složku podniku. Tímto se zahraniční fyzické osobě ušetřili peněžní prostředky na zápis do obchodního rejstříku a zbavily se tím i povinnosti vést podvojně účetnictví. Ve stejném směru snižování administrativní zátěže podnikatelů šla i další novela živnostenského zákona zákon č. 169/2012 Sb., na základě níž odpadla podnikatelům povinnost označovat provozovnu identifikačním číslem provozovny, podnikatel dále už nemá povinnost oznamovat změnu adresy místa podnikání při současné změně bydliště, pokud předem požádá živnostenský úřad, aby při změně bydliště bylo automaticky změněno i místo podnikání na stejnou adresu jako je adresa bydliště. Další stadium snížení administrativní zátěže podnikatelů otevřela novela živnostenského zákona číslo 227/2009 Sb. v souvislosti se zákonem č. 111/2009 Sb., o základních registrech, podle které Ministerstvo vnitra ČR a Policie ČR poskytuje Živnostenskému úřadu pro potřeby vedení rejstříku referenční údaje ze základního registru obyvatel, údaje z agendového informačního systému evidence obyvatel a údaje z agendového informačního systému cizinců. Podnikatel poskytne úředníkovi své identifikační údaje o své osobě a ostatní údaje (referenční) si úředník prostřednictvím těchto registrů zabezpečí sám, čímž se šetří čas nejen podnikatele, ale i úředníka, který tak může obsloužit více klientů. Jsem přesvědčena o tom, že všechna tato legislativní opatření sledující snižování administrativní zátěže podnikatelů pozitivně působí na podnikatelské prostředí a podnikatelé dle mých informací tyto snahy velmi vítají.

3.10 Základní registry

Smyslem vzniku základních registrů je změna fungování veřejné správy tak, aby ulehčil život nejen občanovi při kontaktu s úřady, ale zejména úředníkovi v jeho každodenní činnosti. Zavedením registrů se zrovnoprávňuje vztah mezi občanem a úředníkem, protože občan už nemusí uvádět údaje a dokazovat jejich pravost v případě, že se bude jednat o údaje referenční. Úředník si je bude muset zjistit sám prostřednictvím základních registrů. Zásadní

změnou pro úředníka bude, že nemusí ztrácet čas nad jejich získáváním a ověřováním či přemýšlet nad jejich správností. Údaje v registru budou automaticky považované za správné.³⁶ Záměrem základních registrů je tak vyloučení rozdílných údajů v různých registrech a jejich konečné sjednocení. Při zápisu jednoho údaje do jednoho registru se automaticky promítne tento údaj do dalších registrů, aniž by jej někdo musel opakovaně vpisovat. Dojde-li ke změně referenčních údajů např. jména, bydliště, apod. stačí, když je občan nahlásí na nejbližším úřadu a všechny registry pak změny převezmou³⁷.

Myslím si, že provázanost živnostenského rejstříku s registry je pro podnikatele velkým přínosem, neboť podnikatelé nemusí už oznamovat změny evidenčního charakteru, které jsou již zapsány nejen v obchodním rejstříku, ale také v informačním systému obyvatel, základních registrech či informačním systému cizinců. Zátěž podnikatelů se tak snižuje na minimum.

Základní registry jsou upraveny zákonem č. 111/2009 Sb., o základních registrech a na jeho základě byly zavedeny čtyři registry. Jedná se o registr obyvatel, registr osob, registr územní identifikace, adres a nemovitostí a registr práv a povinností.

3.11 Jednotná kontaktní místa

Jednotná kontaktní místa (JKM) jsou informační a zprostředkovatelská místa, která byla zřízena na základě Směrnice 2006/123/ES o službách ve všech členských státech Evropské unie a státech Evropského hospodářského prostoru (EHP), včetně České republiky. Už není potřeba, aby podnikatel obcházel úřady v různých zemích, protože si své administrativní záležitosti spojené se zahájením podnikání může vyřídit on-line na JKM. JKM má funkci informační a zprostředkovatelskou. Poskytuje žadateli potřebné informace k tomu, aby mohl podnikat a za tím účelem mu zprostředkuje kontakt s příslušným úřadem, který se předmětnou činností zabývá.³⁸

V České republice je možné obrátit se s dotazem na elektronické JKM nebo na 15 fyzických JKM, které jsou zřízeny na 15 obecních živnostenských úřadech v sídlech krajů. V rámci Jihomoravského kraje funguje tato služba jako jediné kontaktní místo na Magistrátu města Brna, Malinovského nám. 3.

---

³⁶ KORBEL, Jiří. Veřejná správa bude muset od července fungovat zcela jinak. *Veřejná správa*, 2012, s. VI.

³⁷ KORBEL, Jiří; RADA Michal. Základní registry v kostce. *Veřejná správa*, 2012, s. XVI.

³⁸ Ministerstvo průmyslu a obchodu. *Jednotné kontaktní místo* [online]. 8. 12. 2010 [cit. 2013 – 31 - 10]. Dostupné z: <<http://WWW.businessinfo.cz/cs/clanky/jednotna-kontaktni-mista-jkm-cr-3092.html>>.

Proces implementace Směrnice EU o službách do právního systému členských států EU začal v roce 2009, kdy tyto státy musely do konce roku 2009 zjednodušit regulační prostředí pro podniky a zrušit neopodstatněné nebo přespřílišné administrativní nároky. Řada zjednodušujících opatření měla usnadnit existenci malým a středním podnikům. Mezi nimi byla i jednotná kontaktní místa vytvořená pro pomoc s veškerou administrativou. To všechno mělo povzbudit výkonnost služeb jako nejsilnějšího sektoru EU a také zaměstnanost. JKM se měla stát jednotným prostředníkem mezi podniky a orgány veřejné správy.³⁹

3.12 Centrální registrační místa a jednotný registrační formulář

Obecní živnostenský úřad se stal centrálním registračním místem (CRM) na základě zákona č. 214/2006 Sb., který zjednodušil registrační postupy podnikatele. Spolu s vlastním ohlášením živnosti nebo podáním žádosti o koncesi mohl podnikatel od 1. 8. 2006 prostřednictvím CRM provést podle zvláštních právních předpisů oznámení vůči České správě sociálního zabezpečení, vůči úřadu práce, finančnímu úřadu a zdravotní pojišťovně. K tomu účelu využívá podnikatel tzv. „Jednotný registrační formulář“ (JRF). Jedná se o tiskopis vydaný Ministerstvem průmyslu a obchodu, který významně zjednodušil podnikatelům podání, když už nemusí před vstupem nebo během podnikání činit úkony na ostatních úřadech. Výhodou je, že uvedený formulář je možné získat i v elektronické podobě a rovnou jej vyplnit pomocí počítače a opakovaně jej použít, když si jej podnikatel uloží. Nepříjemnou skutečností pro podnikatele bylo, že při oznámení změny údajů podle zvláštních předpisů službu CRM využít nemohl, pokud současně neoznamoval změnu podle živnostenského zákona. Tento stav byl odstraněn až další novelou živnostenského zákona, zákonem č. 169/2012 Sb., kdy už oznámení změn a údajů prostřednictvím CRM související s plněním povinností vůči ostatním orgánům státní správy (FÚ, ČSSZ, ÚP a OSSZ) nebyla podmíněna současným podáním vůči obecnímu živnostenskému úřadu podle živnostenského zákona. Vyplněný a podepsaný Jednotný registrační formulář podnikatelem lze přímo fyzicky podat na živnostenském úřadě nebo jej lze za osobní asistence úředníka vyplnit rovnou na živnostenském úřadu prostřednictvím počítače a zaslat tyto údaje on-line dalším orgánům podle zvláštních předpisů vůči kterým je podnikatel povinen plnit určité povinnosti. Další možností je jej podat na kterémkoliv pracovišti Czech POINTu. Převažující a nejbližší formou podání, kterou podnikatel volí, je asistence úředníka. Tento způsob má výhody i v tom směru, že se zamezí

---

³⁹ *Points Of Single Contact: Doing business made easier.* [online]. [cit. 2013-11-03]. Dostupné z WWW: <http://ec.europa.eu/internal_market/eu-go/docs/psc_en.pdf>.

chybovosti údajů, které úředník průběžně při vyplňování formuláře ověřuje a stahuje ze základních registrů. Údaje úředník automaticky převádí do dalších formulářů určených úřadům podle zvláštního předpisu, aniž by je musel do formuláře znovu opakovaně vpisovat. Tímto způsobem se ušetří i náklady na zasílání papírových formulářů dalším orgánům, protože vše se děje on-line.

Služba CRM je ze strany podnikatelů velmi žádána a bude o ní více pojednáno v praktické části této práce, kdy na základě podání podnikatelů na CRM na Městském úřadě Hodonín, obecním živnostenském úřadě v období tří měsíců od května 2013 do července 2013 bude analyzováno, jak intenzivně tento projekt podnikatelé využívají.

3.13 Závěr k teoretické části

V závěru teoretické části této práce nezbývá než uvést, že dle mého názoru jako pracovníka živnostenského úřadu, novely živnostenského zákona, které jsou prezentovány zákonem č. 214/2006 Sb., a zákonem č. 130/2008 Sb., jsou novelami průlomovými, které se nejvíce zasloužily o snížení administrativní zátěže a zjednodušení administrativních postupů v podnikání. Následkem ustanovení z.č. 214/2006 Sb., vznikla celorepubliková síť Centrálních registračních míst v rámci prvoinstančních živnostenských úřadů, kde mohou podnikatelé využít odborné a poradenské pomoci pracovníků CRM. V praxi to znamená, že prostřednictvím CRM je možné kromě vlastních úkonů vůči živnostenskému úřadu (ohlášení, podání žádosti o koncesi, změně apod.) provést současně daňovou registraci, oznámení vůči úřadu práce, oznámení vůči zdravotního pojišťovně a oznámení vůči orgánu České správy sociálního zabezpečení, případně oznámit též změnu údajů uvedených v těchto přihláškách či oznámeních za využití dvoustránkového Jednotného registračního formuláře. Podnikatel tak navštíví jenom jeden úřad na místo toho, aby obíhal několik úřadů, což ušetří čas nejen jemu, ale i dotčeným orgánům. Všechny tyto možnosti jsou ze strany podnikatelů pozitivně přijímány. Do budoucna si myslím, že by mělo dojít k efektivnějšímu propojení registrů živnostenského podnikání s informačními systémy výše uvedených institucí, neboť v současné době živnostenské úřady zasílají do těchto systémů pouze vyplněné formuláře vytvořené ve spolupráci s podnikatelem. Možnost nahlédnout do těchto registrů však nemají, přestože je to pro kvalitní vyplnění formuláře potřebné. Podnikatel si často není jistý poskytovanými údaji, když např. při oznámení přerušování provozování živnosti na živnostenském úřadě nedokáže sdělit, zda podal oznámení o ukončení samostatně výdělečné činnosti vůči správě sociálního zabezpečení a vůči zdravotní pojišťovně či nikoliv a zda je

v tomto případě využití CRM účelné. Nahlédnutím pracovníka živnostenského úřadu do informačního systému orgánu správy sociálního zabezpečení a zdravotní pojišťovny by se tento problém vyřešil a zamezilo by se tak zbytečným duplicitám při oznamování téhož. Od 1. 1. 2013 podnikatel nemůže podávat přihlášky k daňové registraci, oznamovat změny údajů či žádat o zrušení registrace prostřednictvím JRF. Tyto úkony může činit pouze na tiskopisech vydaných Ministerstvem financí. Pokud podnikatel při ohlášení živnosti či podání žádosti o koncesi zároveň podá přihlášku k registraci, přihlášku k registraci z přidané hodnoty, přihlášku k registraci pro plátcovi pokladny a dále využije i přílohu k přihlášce k registraci/odštěpné závody a provozovny, učiní tak potřebné úkony celkem na devíti stránkách vytištěných tiskopisů. To je celkem značná administrativní, ale i finanční zátěž pro úřady nejen co se týče papíru, ale i dalšího materiálu potřebného pro tisk. Z tohoto důvodu bych navrhovala, aby tištěný výstup určený k podpisu podnikateli obsahoval pouze ty údaje, které oznamuje. To umožní, že se celý proces pro podnikatele stane rychlejším a přehlednějším, když nebude muset před podpisem pracně ve formulářích vyhledávat kolonku s údajem nebo s údaji, které oznámil. A že to činí problémy, mohou potvrdit z vlastní praxe. Na druhou stranu je zde nutné uvést, že snižování administrativní zátěže v podnikání vede k administrativnímu zatěžování živnostenských úřadů, k větším nárokům časovým i odborným.

Zákon č. 130/2008 Sb. znamenal další etapu zjednodušení administrativy a snížení nákladů jak pro začínající, tak i pro stávající podnikatele. Zmírnění požadavků na bezúhonnost vypuštěním odsouzení pro nedbalostní trestní činy souvisejí s podnikáním, umožnil přístup k živnostenskému podnikání i fyzickým osobám, kterým to předcházející právní úprava neumožňovala. Významnou měrou do snížení administrativní zátěže podnikatelů zasáhla změna, která zavedla jedinou volnou živnost zahrnující 80 (nyní fakticky 79) oborů oproti dřívějším 125 volným živnostem. Řada regulovaných živností byla přesunuta do režimu živnosti volné, došlo ke slučování živností u živností řemeslných, vázaných a koncesovaných, počet živností, u kterých se vyžadovalo splnění odborné způsobilosti, se snížil, byla odstraněna praxe u živností řemeslných. Podstatně se snížily správní poplatky, kdy například při ohlášení živnosti při vstupu do podnikání je správní poplatek 1000 Kč, při dalším ohlášení již jenom 500 Kč, což je pro podnikatele velká úspora oproti dřívější právní úpravě, kdy se vybíral správní poplatek ve výši 1000 Kč za každou živnost. Všechna tato pozitiva směřovala k nárůstu počtu podnikatelů, jejichž novou strukturu začali tvořit i čerství absolventi škol. Velkou měrou do oblasti živnostenského podnikání a do činnosti živnostenských úřadů

zasáhla elektronizace veřejné správy. Podnikatel, který má svůj počítač, může své podání elektronicky podat z domova se zaručeným elektronickým podpisem nebo může využít CRM.

Podání má možnost podat i prostřednictvím Czech POINTu, jednotného kontaktního místa nebo datové schránky. Od data 1. 7. 2012 byl zahájen provoz základních registrů podle zákona číslo 111/2009 Sb. Díky tomu nemusí podnikatel obíhat řadu úřadů a oznamovat stále stejné změny. Změnu, kterou podnikatel oznámí na jednom úřadě, získají z registru i ostatní úřady. Sníží se tak administrativní zátěž jak podnikatelů, tak i úřadů. Domnívám se však, že jejich slabou stránkou je, že běžný občan o jejich existenci nemá povědomí a tudíž jejich výhod nevyužívá. Takže zcela běžně se stává, že na živnostenský úřad se dostaví podnikatel, aby oznámil změnu bydliště. Teprve až zde se doví, že mu tato povinnost odpadla, když si tuto splnil na evidenci obyvatelstva. V tomto směru jsou ze strany státu ještě rezervy v propagaci této služby, což by se mělo změnit, pokud chceme, aby se zamezilo zbytečnému obíhání úřadů. Další jejich nedostatek vidím v tom, že v registru nejsou zavedeny příspěvkové organizace zřízené obcemi a kraji. Tato nedokonalost zatěžuje jak úřady, kteří je musí textově do registrů zadávat s rizikem, že udělají chybu při zapsání, tak podnikatele – příspěvkové organizace, které jsou nuceni oznamovat změny, které jiní oznamovat nemusí. Na závěr si myslím, že živnostenský zákon směřuje ve své snaze snížit byrokratickou zátěž úřadů i podnikatelů prostřednictvím legislativy a elektronizace veřejné správy správným směrem, byť s drobnými nedostatky.

3.14 Metody použité v praktické části práce

V praktické části této práce bude provedena analýza podání učiněných podnikateli – fyzickými osobami v období od 1. května 2013 do konce července 2013 na CRM v Hodoníně, obecním živnostenském úřadě a následně bude vyhodnoceno, jak intenzivně projekt CRM podnikatelé využívají. Sběr dat, kterými jsou podání v oblasti CRM učiněných podnikateli, bylo provedeno mojí osobou a mými spolupracovnicemi – úřednicemi Městského úřadu Hodonín, obecního živnostenského úřadu. V praktické části využiji především metodu sběru dat, vlastní výzkum a komparační analýzu. Získané údaje budou statisticky vyhodnoceny.

4 Praktická část

O živnostenském podnikání můžeme hovořit jako o jedné z podob soukromého podnikání, které představuje významný prvek ve fungování a rozvoji každé společnosti. Živnostenské podnikání je upraveno živnostenským zákonem, který byl častokrát od své účinnosti novelizován v reakci na neustále probíhající změny a potřeby ve společnosti. Časté novelizace s sebou přinášely nejen pozitiva, ale měly i svá negativa spočívající ve vyšších požadavcích a nárocích na právní vědomí podnikatelů, kteří byli nuceni přizpůsobovat své podnikání nově nastaveným podmínkám. Přelomové změny u této formy podnikání byly odstartovány zákonem č. 214/2006 Sb., tato novelizace živnostenského zákona zásadně zjednodušila postupy při registraci podnikatelů, když se na jejím základě živnostenské úřady staly centrálními registračními místy, kde mohou podnikatelé jejich prostřednictvím činit povinné úkony určené i jiným orgánům státní správy. CRM pak přijaté údaje v zákonem stanovené lhůtě předává příslušným orgánům. Dalším zákonem č.130/2008 Sb. byly tyto zjednodušené postupy dále rozvinuty a usnadnily vstup do podnikání i začínajícím podnikatelům.

Cílem praktické části bakalářské práce je analyzovat a poukázat na změny, klady a zápory, které přinesly novely živnostenského zákona zákon č. 214/2006 Sb. a zákon č.130/2008 Sb. a porovnat je s dřívější právní úpravou. Na provedené analýze podání učiněných podnikateli – fyzickými osobami v období od 1. května 2013 do konce července 2013 na CRM v Hodoníně, obecním živnostenském úřadě vyhodnotit, jak intenzivně projekt CRM podnikatelé využívají a v důsledku toho se přesvědčit o jeho efektivnosti a životaschopnosti.

4.1 Živnostenský úřad Hodonín

Obecní živnostenský úřad je odborem Městského úřadu Hodonín, který zabezpečuje výkon státní správy na úseku živnostenského podnikání na základě zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších předpisů. Uskutečňuje registraci a evidenci živností řemeslných, vázaných, koncesovaných a živnosti volné, dále výkon živnostenské kontroly a ukládá sankce fyzickým a právnickým osobám za porušení povinností v rozsahu živnostenského zákona a dalších zvláštních předpisů ve správním obvodu města Hodonína jako obce s rozšířenou působností, která je vymezena dle vyhlášky Ministerstva vnitra č. 388/2002 Sb., o ustanovení správních obvodů obcí s pověřeným obecním úřadem a správních obvodů obcí s rozšířenou působností územím těchto 18 obcí:

Čejč, Čejkovice, Dolní Bojanovice, Dubňany, Hodonín, Josefov, Karlín, Lužice, Mikulčice, Mutěnice, Nový Podvorov, Petrov, Prušánky, Ratíškovice, Rohatec, Starý Podvorov, Sudoměřice, Terezín.

Co se týče struktury živnostenského úřadu, tak tento je rozčleněn na dvě oddělení registrační a kontrolní. Pro potřeby této bakalářské práce bude rozhodující činnost registračního oddělení, jehož hlavní náplní jsou řízení vedoucí k vydání průkazů živnostenského oprávnění k ohlašovacím a koncesovaným živnostem, dále evidence případných změn související se změnou údajů uvedených v ohlášení živnosti či v žádosti o koncesi, přerušení provozování živnosti, pokračování provozování živnosti a zrušení živnostenského oprávnění. K další činnosti tohoto oddělení patří vedení živnostenského rejstříku, vydávání výpisů z tohoto živnostenského rejstříku a poskytování služeb Czech POINTu.

Tabulka č. 1 – Počet podnikatelů ve správním obvodu města Hodonína

Počet podnikatelů ke dni	Fyzické a právnické osoby	Z toho fyzické osoby	Z toho právnické osoby	Z toho cizinci
31. 12. 2007	10 995	9 567	1 388	188
31. 12. 2008	11 069	9 639	1 430	195
31. 12. 2009	11 042	9 576	1 466	214
31. 12. 2010	10 930	9 416	1 514	213
31. 12. 2011	11 017	9 461	1 556	220
31. 12. 2012	11 030	9 433	1 597	221

Zdroj: Ministerstvo průmyslu a obchodu, vlastní zpracování

Z tabulky č. 1 plyne, že od roku 2007 až do roku 2012 převažující část podnikatelů ve správním obvodu města Hodonína tvoří fyzické osoby. Jejich počet se pohybuje kolem 9500.

4.2 Jednotný registrační formulář

Jednotný registrační formulář je tiskopis vydaný Ministerstvem průmyslu a obchodu, kterým se značně zjednodušilo podání. Jeho prostřednictvím mohou podnikatelé od 1. 8. 2006, kdy začala platit novela živnostenského zákona zákon č. 214/2006 Sb., při ohlášení živnosti nebo podání žádosti o koncesi činit úkony i vůči finančnímu úřadu, správě sociálního zabezpečení, zdravotní pojišťovně a úřadu práce a dále též jeho prostřednictvím oznamovat i změny a údaje těmto dotčeným institucím. Jednotný registrační formulář vystřídal předchozí typy formulářů, které byly nezbytné vyplnit před vstupem do podnikání, ale i v průběhu podnikání na

živnostenském úřadě, finančním úřadě, správě sociálního zabezpečení, zdravotní pojišťovně a úřadu práce. Formuláře obsahovaly totožné údaje, které musel podnikatel opakovaně do nich vyplňovat a jednotlivé úřady s těmito formuláři navštívit. Existencí JRF se potřebné náležitosti z jednotlivých úřadů sjednotily do jednoho formuláře, odstranilo se opakované vyplňování totožných identifikačních údajů na registračních nebo přihlašovacích formulářích pro všechny dotčené orgány. Podnikatelé byli zbaveni povinnosti navštěvovat několik úřadů, jelikož získali možnost prostřednictvím JRF provést úkony související se vstupem do podnikání či oznámit všechny podstatné změny na jednom místě hromadně. Jednotný registrační formulář je k dispozici ve verzi pro fyzické a právnické osoby.

Jednotným registračním formulářem je možné učinit registrace případně přihlášky do evidencí:⁴⁰

1. Ve vztahu k živnostenskému úřadu:

- Ohlášení živnosti
- Žádost o koncesi
- Oznámení změny resp. doplnění údajů dle § 49, resp. § 56 živnostenského zákona
- Žádost o zrušení živnostenského oprávnění
- Oznámení o zahájení/ukončení provozování živnosti v provozovně
- Oznámení o přerušení provozování živnosti
- Oznámení o pokračování v provozování živnosti před uplynutím doby, na kterou bylo provozování živnosti přerušeno

2. Ve vztahu k finančnímu úřadu:

Od 1. 1. 2013 není možné podávat přihlášky k daňové registraci, oznamovat změny údajů o registraci ani žádat o zrušení registrace prostřednictvím JRF. Nyní je možné tak činit jenom na tiskopisech Ministerstva financí.

Tiskopisy vydané Ministerstvem financí pro daňovou registraci a na oznamování změn jsou následující:

- Přihláška k registraci pro fyzické osoby:
  - přihláška k daňové registraci pro fyzické osoby

---

⁴⁰ Ministerstvo průmyslu a obchodu: *Jednotný registrační formulář* [online]. 1.1.2014 [cit. 2014 – 07- 02]. Dostupné z : <<http://WWW.mpo.cz/dokument68557.html>>.

- přihláška k registraci k dani z přidané hodnoty
- přihláška k dani z nemovitosti
- přihláška k dani silniční
- přihláška k dani z příjmů jako plátcí:
  - daně z příjmů ze závislé činnosti a funkčních požitků
  - daně z příjmu vybírané zvláštní sazbou daně
  - zajišťující daň z příjmů
- Přihláška k registraci pro právnické osoby
  - přihláška k dani z příjmů právnických osob
  - přihláška k dani z přidané hodnoty (samostatná přihláška k registraci k DPH)
  - přihláška k dani silniční
  - přihláška k dani z příjmů jako plátcí:
    - daně z příjmů ze závislé činnosti a funkčních požitků
    - daně z příjmů vybírané srážkou podle zvláštní sazby daně
    - zajišťující daň z příjmů
- Přihláška k registraci pro plátcovy pokladny
- Příloha k přihlášce k registraci – Odstěpné závody a provozovny
- Oznámení o změně registračních údajů/Žádost o zrušení registrace

3. Ve vztahu k České správě sociálního zabezpečení:

- Oznámení o zahájení/ukončení samostatně výdělečné činnosti OSVČ
- Přihláška k důchodovému a nemocenskému pojištění OSVČ

4. Ve vztahu k úřadu práce:

- Hlášení volného pracovního místa, resp. jeho obsazení (týká se fyzických i právnických osob)

5. Ve vztahu ke zdravotní pojišťovně:

- Oznámení pojištěnce (fyzické osoby) o zahájení (ukončení) samostatné výdělečné činnosti

Povinností živnostenského úřadu je pak údaje určené příslušným úřadům předat v zákonem stanovené lhůtě. Za obsah, správnost a úplnost předávaných dat živnostenský úřad neodpovídá, jelikož je pouhým jejich zprostředkovatelem. To znamená, že pokud se vyskytnou nějaké nedostatky, je podnikatel těmito úřady vyzván k jejich odstranění.

4.2.1 Klady právní úpravy z. č. 214/2006 Sb. na podnikání

Přijetí novely zákona č. 214/2006 Sb. měl velmi příznivý dopad na živnostenské podnikání v ČR. Na základě přijatých změn se snížil počet úkonů a návštěv na úřadech, které byl podnikatel před přijetím novely povinen absolvovat. To vše se také odrazilo i na úspore finančních a časových nákladů podnikatelů oproti předcházející právní úpravě. Tím, že podnikatel musel vyplnit při vstupu do podnikání více formulářů, zpravidla z velké části s údaji, které byly pro všechny formuláře stejné a s těmito formuláři oběhnout více úřadů, je nesporné, že zavedením jediného formuláře JRF přinesl pokles nákladů podnikatelů.

Vyplnění údajů potřebných pro ohlášení živnosti nebo žádosti o koncesi, pro správu sociálního zabezpečení, pro finanční úřad a pro zdravotní pojišťovnu zabralo podnikateli podle předešlé právní úpravy asi 60 minut. Pro výpočet nákladů podnikatele se usuzovalo, že na každém úřadě stráví podnikatel při vyřizování dobu 30 minut a cca 2 hodiny nutné na dopravu na každé z těchto míst. Celkový čas tak byl vypočten na 11 hodin. Náklady pro vstup do podnikání se pak vypočetly z průměrné hrubé mzdy za měsíc odvozené z průměrné hodinové mzdy za rok 2004⁴¹, která činila 110 Kč. Celkové náklady byly vyčísleny na 1210 Kč.

---

⁴¹ ČSÚ. *Průměrná hrubá měsíční mzda - na přepočtené počty (podnikatelská, nepodnikatelská sféra)* [online]. 04. 12. 2013 [cit. 2014 – 02- 07]. Dostupné z: <[http://www.czso.cz/csu/csu.nsf/i/tab_1_pmz/\\$File/pmzcr120413_1.xls](http://www.czso.cz/csu/csu.nsf/i/tab_1_pmz/$File/pmzcr120413_1.xls)>.

Po účinnosti novely živnostenského zákona zákonem č. 214/2006 se náklady výrazně zmenšily, neboť údaje byly předávány na JRF z jednoho místa CRM na ostatní úřady. Údaje společné pro více formulářů vyplňoval podnikatel pouze jednou. Doba vyplnění JRF formuláře mu nyní zabrala už jenom 40 minut. Čas strávený na úřadě dalších 30 minut. Tím, že jsou údaje předávány z živnostenského úřadu z CRM na ostatní úřady, ušetřil se také čas strávený na cestě za těmito úřady. Do nákladů se započítaly pouze 2 hodiny na cestu na živnostenský úřad. Celkově byl čas strávený prováděním těchto úkonů vypočítán na cca 3 hodiny. Podle způsobu výpočtu nákladů z předchozího odstavce byly náklady podnikatele vypočteny na částku 330 Kč. Porovnáním výpočtu z předcházejícího sloupce s výpočtem v tomto sloupci přijdeme k závěru, že došlo k podstatné úspoře nákladů o 880 Kč.

4.2.2 Podání učiněná ve vztahu k živnostenskému úřadu

První krok, který musí podnikatel učinit, je zvolit si způsob, jakým ohlášení živnosti, žádost o koncesi či jiné podání provede. Proces ohlašování živností či podávání žádosti nebo jiných podání (změny, přerušení provozování živnosti, žádosti o zrušení živnostenských oprávnění apod.) prošel množstvím změn, které tuto proceduru velmi ulehčily. Podle dřívější právní úpravy bylo nutné tyto úkony provést u místně a věcně příslušného živnostenského zákona, kterým byl ten živnostenský úřad, v jehož územní působnosti měla fyzická osoba-podnikatel místo podnikání nebo právnická osoba sídlo.

V současné době si může podnikatel registrační či změnové povinnosti splnit na kterémkoliv obecním živnostenském úřadě - Centrálním registračním místě (CRM) jako základním místě pro registraci a oznamování změn fyzickými a právnickými osobami podnikajícími v režimu živnostenského zákona. Těmito místy jsou odbory živnostenských úřadů 227 obcí na území ČR.

Od 1. 10. 2008 mají podnikatelé také možnost vyplnit a zpracovat elektronické podání na svém počítači. Předpokladem však je, že musí být takové podání podepsáno platným kvalifikovaným certifikátem podnikatele. Teprve poté je možné jej po vyplnění a podepsání elektronickým podpisem odeslat do centrální Elektronické podatelny Živnostenského rejstříku. Podání následně zpracuje ten živnostenský úřad, který si sám podnikatel označí v podání a tento úřad také podání i elektronicky vyřídí. Pokud se podnikatel rozhodne pro tento způsob podání, je potřeba k tomuto účelu využít aplikaci k vytvoření a odeslání podání ve formátu Jednotného registračního formuláře, kterou podnikatel nalezne na veřejném webu

Živnostenského rejstříku na adrese www.rzp.cz. Aplikace je k dispozici podnikatelům zdarma. Pro její správné a bezproblémové použití je na tomtež webu i podrobná příručka na instalaci a její obsluhu. Aplikaci může podnikatel také využít jenom pro vyplnění JRF formuláře, následně vytisknutí a po vlastnoručním podepsání jej předložit buď osobně na živnostenském úřadě nebo poslat poštou. Ne všichni však mají svůj počítač nebo si nechtějí pořizovat elektronický podpis nebo si neví rady se složitějšími náležitostmi, které musí do formuláře vyplnit. Za tím účelem je stejná aplikace k dispozici na všech živnostenských úřadech – Centrálních registračních místech. Úředník za pomoci podnikatele příslušné podání vyplní na počítači a vytiskne je ve formátu JRF. Podnikatel údaje překontroluje a podání podepíše. Poté se podání úředníkem elektronicky odešle k vyřízení do Elektronické podatelny Živnostenského rejstříku. Současně při této příležitosti může podnikatel u živnostenského úřadu ohlásit i registraci, podat přihlášku či hlášení o změně na finanční úřad, zdravotní pojišťovnu, ČSSZ nebo ohlásit volné či obsazené pracovní místo na úřad práce. Údaje z elektronického podání JRF jsou elektronicky předávány do informačních systémů těchto dotčených orgánů.

Další možností podání podle živnostenského zákona vůči živnostenskému úřadu je pro podnikatele, učinit tak prostřednictvím kontaktního místa veřejné správy, tzv. Czech POINT, kterými jsou podle zákona č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů notáři, krajské úřady, matriční úřady, obecní úřady, úřady městských částí nebo městských obvodů územně členěných statutárních měst a úřady městských částí hlavního města Prahy, jejichž seznam stanoví prováděcí předpis, zastupitelské úřady stanovené prováděcím předpisem, držitel poštovní licence a Hospodářská komora České republiky. Podnikatel si zvolí některé z těchto míst k podání příslušného ohlášení, žádosti o koncesi nebo jiného podání a ve spolupráci s pracovníkem kontaktního místa vyplní formulář v elektronické podobě, následně vytiskne ve formátu JRF, podnikatel zkontroluje správnost vyplněných údajů a vlastnoručně podepíše. Následně Czech POINT odešle elektronicky data podání živnostenskému úřadu, který si podnikatel zvolí. Ne zvolí-li si podnikatel živnostenský úřad, doručuje se podání obecnímu živnostenskému úřadu, v jehož územním obvodu se kontaktní místo nachází. Elektronický systém potvrdí doručení podání. Pracovník kontaktního místa doručenkou vytiskne a předá ji podnikateli jako doklad o podání u kontaktního místa. Listinnou podobu podání včetně příloh, jejíž povaha nedovolila jejich elektronické odeslání, doručí živnostenskému úřadu do 5 dnů, neboť elektronické podání neobsahuje zaručený elektronický podpis podnikatele a

teprve po doručení listinné podoby je podání úplné. Je-li podání v listinné podobě z Czech POINTu doručeno na příslušný úřad do 5 dnů, má se za to, že podání je podle správního řádu úplné a ohlášení je učiněno dnem, kdy bylo podáno elektronicky. Nepodaří-li se listinná podoba podání doručit živnostenskému úřadu do 5 dnů, už se k elektronickému podání nepřihlíží a dnem podání je den, kdy ve skutečnosti živnostenskému úřadu došlo. Součástí zaslané dokumentace vztahující se k podání je i doklad o zaplacení správního poplatku, který Czech POINT vybere jako náležitost podání. Poplatek je příjmem té obce, kde se nachází živnostenský úřad, jemuž je podání určeno. Czech POINT si za zprostředkování podání vůči živnostenskému úřadu vybírá poplatek 50 Kč, za zprostředkování podání na zastupitelském úřadě se vybírá 150 Kč. Tyto poplatky jsou příjmem kontaktního místa.

Od 1. 11. 2009 je možné ohlášení nebo žádost o koncesi či jiné podání posílat do datové schránky orgánu veřejné moci podle zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, ve znění pozdějších předpisů. Tady je však dát si pozor při ohlášení živnosti nebo jiného podání prostřednictvím datové schránky na okamžik doručení ohlášení nebo jiného podání, neboť zde nelze aplikovat § 17 z.č. 300/2008 Sb., že podání je učiněno až okamžikem, kdy se do datové schránky přihlásí osoba, která má oprávněný přístup k dodanému podání. Podle závěru č. 84 ze zasedání poradního sboru ministerstva vnitra ke správnímu řádu ze dne 14. 12. 2009 je „*podání fyzické osoby, podnikající fyzické osoby nebo právnické osoby vůči správnímu orgánu prostřednictvím datové schránky učiněno okamžikem dodání do datové schránky orgánu veřejné moci*“.⁴² Pokud daná živnost vyžaduje také doklad o vzdělání, praxi či splnění určité odborné způsobilosti, musí být tyto dokumenty z listinné podoby převedeny do digitální podoby – konverze. Jenom tak mohou mít váhu ověřených kopií. Konverze je možná pouze na kontaktních místech Czech POINT. Nechá-li si živnostník dokumenty zkonvertovat, stačí je pak jako přílohu připojit k elektronicky vyplněnému formuláři JRF a poslat do datové schránky živnostenského úřadu.

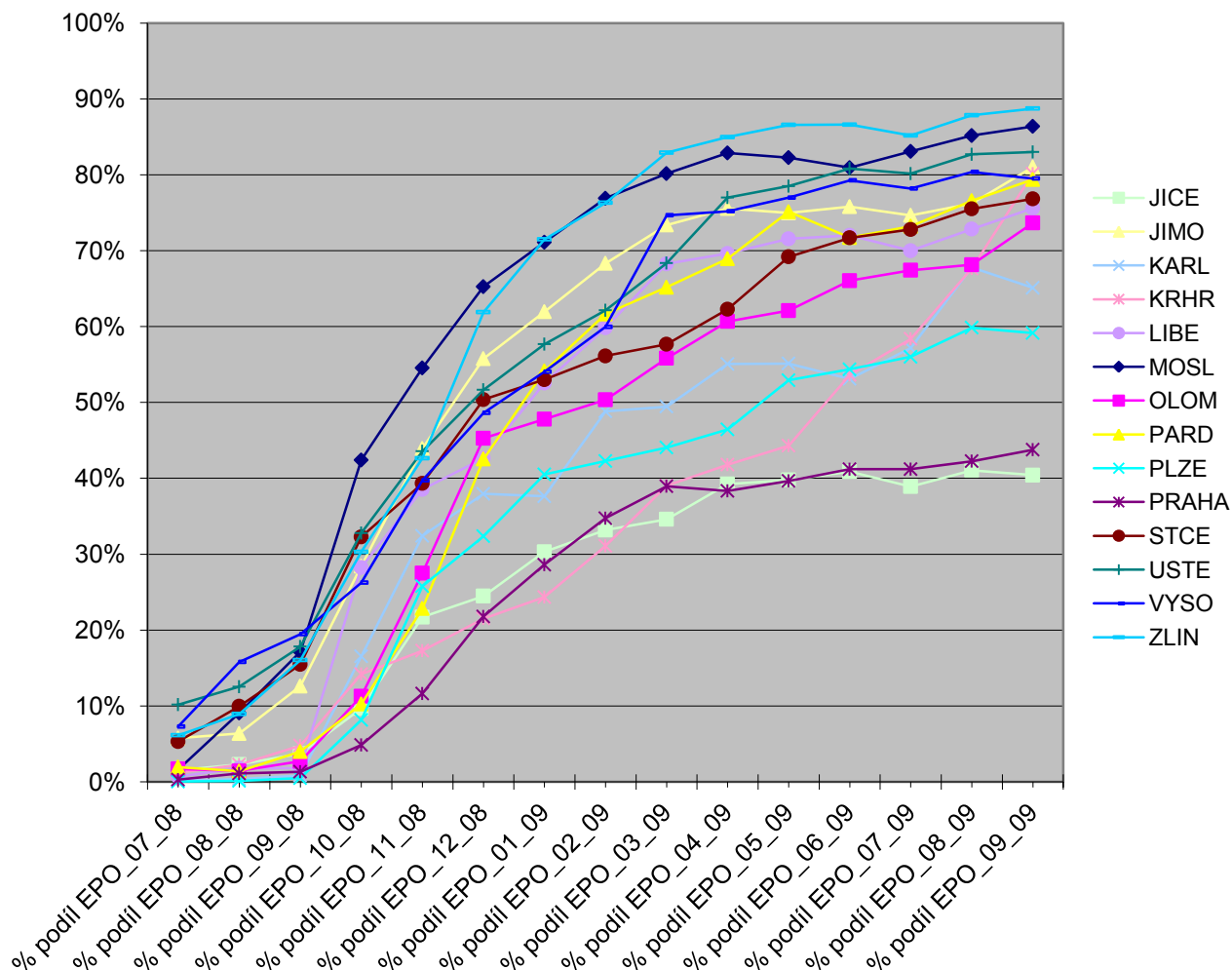
Z mých praktických zkušeností úřednice živnostenského úřadu vyplývá, že rozhodující službou, kterou podnikatelé využívají k řešení svých záležitostí v oblasti živnostenského podnikání, je využití služby elektronického podání JRF přímo na živnostenském úřadě, kde si nechají vytvořit podání na počítači pracovníkem úřadu za jejich spolupráce. Tato služba, která je v provozu na IS RŽP od 1. 7. 2008, je dalším krokem ke snížení administrativní zátěže podnikatelů, ale také je přínosem pro úřady veřejné správy, neboť snížila chyby

---

⁴² Závěr č. 84 ze zasedání poradního sboru ministra vnitra ke správnímu řádu ze dne 14.12.2009

v údajích a rovněž i náklady na zasílání papírových dokumentů ostatním úřadům. Elektronicky pořízené data z JRF se totiž elektronicky posílají z Živnostenského rejstříku do informačních systémů finančních úřadů, české správy sociálního zabezpečení, zdravotních pojišťoven a úřadů práce.

Graf č. 4: Využívání elektronického JRF dle jednotlivých krajů od 1.7.2008

Zdroj: Ministerstvo průmyslu a obchodu, *Statistika JRF*, dostupné v interních sděleních Krajského živnostenského úřadu obcím živnostenským úřadům.

Z grafu č. 4 můžeme sledovat vzestupný vývoj využívání elektronického JRF živnostenskými úřady. V sedmém a osmém měsíci roku 2008 je patrný minimální posun ve využívání JRF z důvodu seznamování se s aplikací JRF a získávání zkušeností s touto formou elektronického podání ze strany úředníků. V dalším roce už vidíme prudký nárůst v jeho využívání. Ostatní podání jsou nadále činěny v papírové formě.

4.3 Zásadní změny živnostenského zákona od 1. 7. 2008

Od 1. 7. 2008 došlo na základě zákona č. 130/2008 Sb., který novelizoval živnostenský zákon, k dalším podstatným změnám v živnostenském podnikání. Novela snížila administrativní zátěž podnikatelů, urychlila a zjednodušila proces vzniku živnostenského oprávnění, snížila počet úkonů a návštěv na živnostenských úřadech. Liberalizovala podmínky vstupu do podnikání, když odstranila prokazování praxe u některých živností a tím usnadnila vstup do podnikání začínajícím podnikatelům zejména čerstvým absolventům škol. Novelou došlo dále ke zrušení živnostenských listů a koncesních listin, přičemž se jejich náhradou stal výpis z živnostenského rejstříku. Zrušila se místní příslušnost živnostenských úřadů, která umožnila podnikatelům činit svá podání na kterémkoliv živnostenském úřadě v ČR, který si sám zvolí. Přehled zásadních změn uvádím v níže uvedených podkapitolách (4.3.1. – 4.3.4.).

4.3.1 Zrušení živnostenských listů a koncesních listin

Průkazy živnostenského oprávnění byly do 30. 6. 2008 živnostenské listy a koncesní listiny. Pro každou ohlašovací živnost musel mít podnikatel jeden živnostenský list a pro každou koncesovanou živnost musel mít jednu koncesní listinu. Od 1. 7. 2008 byly tyto průkazy nahrazeny jediným dokumentem - výpisem ze živnostenského rejstříku. Výpis ze živnostenského rejstříku je průkazem pro všechny druhy ohlašovacích živností jako jsou živnosti řemeslné, vázané a živnost volná a také pro živnosti koncesované. Podnikatel tak může prokazovat své právo provozovat více živností jediným dokumentem. Výpis ze živnostenského rejstříku vydává ten živnostenský úřad, kterému bylo doručeno příslušné podání - ohlášení živnosti, žádost o koncesi. Splní-li podnikatel všechny zákonné požadavky, vydá živnostenský úřad výpis ze živnostenského rejstříku nejpozději do 5 dnů ode dne doručení ohlášení nebo nejpozději do 5 dnů ode dne právní moci rozhodnutí o udělení koncese. Vydané výpisy musí obsahovat všechny předepsané náležitosti stanovené živnostenským zákonem. Náležitosti výpisu jsou stanoveny zvlášť pro fyzické a zvlášť pro právnické osoby. Živnostenský úřad vydává na základě živnostenského zákona z živnostenského rejstříku výpis po ohlášení živnosti ohlašovací nebo výpis po právní moci rozhodnutí o udělení koncese, dále výpis vydaný na požádání podnikatele podle § 60 živnostenského zákona podle § 47 odst. 2 nebo 3 a výpis v úplném nebo částečném rozsahu s výjimkou rodných čísel, které živnostenský úřad poskytuje pouze podnikateli a v případech stanovenými zvláštními předpisy a dále s výjimkou pokut uloženými živnostenskými úřady a sankčními opatřeními uloženými jinými správními orgány v souvislosti s podnikáním.

Klasické živnostenské listy a koncesní listiny nemusí podnikatelé hned měnit, výměna se uskutečňuje postupně při nějaké změně oznámené podnikatelem.

Tabulka č. 2 – Počet výpisů vydaných ve správním obvodu města Hodonína

Počet výpisů k 31. 12. v roce	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Výpisy jako průkaz ŽO	0	1 334	3 728	5 777	7 830	9 642
Výpisy podle § 60 ŽZ	445	642	872	1056	1226	1365

Zdroj: Informační systém Registr živnostenského podnikání, vlastní zpracování

V tabulce č. 2 jsou zaznamenány vzestupně počty vydaných výpisů jako průkazů živnostenského oprávnění a výpisů podle § 60 živnostenského zákona v letech 2007 až 2012. V roce 2007 nebyl vydán jako průkaz ŽO žádný výpis z toho důvodu, že se vydávaly do 30. 6. 2008 jako průkazy živnostenského oprávnění pouze živnostenské listy a koncesní listiny. Jejich nárůst můžeme vysledovat z tabulky až od roku 2009, kdy se na základě zákona č. 130/2008 Sb., který změnil živnostenský zákon, začaly na místo živnostenských listů a koncesních listin vydávat výpisy. Z tabulky je zřejmé, že se jejich počet rok od roku navyšuje. Výpisem z živnostenského rejstříku se nahradilo velké množství živnostenských listů a koncesních listin vydávaných vždy pro jednu živnost. Veškerá živnostenská oprávnění, jejichž je podnikatel nositelem, jsou v současné době uvedena pouze na jediném dokladu – výpisu z živnostenského rejstříku, čímž došlo ke snížení administrativní zátěže podnikatelů a dále také i ke snížení poplatků související se vstupem do podnikání, případně s oznamovanými změnami.

4.3.2 Správní poplatky

Zákon č. 130/2008 Sb., který znovelizoval živnostenský zákon, měl vliv i na změnu zákona 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, kdy se při ohlášení živnosti či žádosti o koncesi již neplatí správní poplatek za každou živnost zvlášť, ale je vázán na úkon podání jako takový, bez ohledu na počet živností, které ohlašovatel ohlašuje či žadatel o koncesi podává. To znamená, ohlásí-li podnikatel v jednom úkonu více živností, bez ohledu na to, zda jsou koncesované či ohlašovací nebo se jedná o jejich kombinaci, platí poplatek jenom jeden. Při prvním ohlášení nebo žádosti o koncesi při vstupu do živnostenského podnikání je poplatek 1000,- Kč. To znamená, že částka pro ohlášení živnosti nebo žádost o koncesi je totožná. Pokud ohlašovatel živnosti nebo žadatel o koncesi má již nějaké platné živnostenské oprávnění, snižuje se správní poplatek při dalším ohlášení živnosti či žádosti o koncesi na 500,- Kč (viz tabulka č. 4). Podle předcházející právní úpravy zákona

o správních poplatcích bylo každé vydání živnostenského listu a každá žádost o koncesi jednotlivě zpoplatněna. Správní poplatky pro živnost ohlašovací a pro koncesovanou živnost byly rozdílné, za každou jednotlivou ohlašovací živnost byl 1 000,- Kč, za každou jednotlivou koncesi 2 000,- Kč (viz tabulka č.3).

Tabulka č. 3 – Poplatky před účinností novely zákona o správních poplatcích

Typ úkonu	Správní poplatek v Kč
Žádost o koncesi	2 000
Změna rozhodnutí o udělení koncese	1 000
Vydání živnostenského listu	1 000
Změna živnostenského listu nebo koncesní listiny	500
Schválení odpovědného zástupce pro živnost koncesovanou	500
Změna údajů podnikatele	100

Zdroj: Zákon o správních poplatcích, vlastní zpracování

Porovnáme-li typ úkonu na třetí pozici v tabulce č. 3 – „Vydání živnostenského listu“ s typem úkonu na první pozici – „Ohlášení živnosti při vstupu do živnostenského podnikání“ v tabulce č. 4, zjistíme, že podle předchozí právní úpravy zákona o správních poplatcích, se správní poplatek vybíral za vydání živnostenského listu. Znamenalo to, že pokud živnostenský list nebyl podnikateli vydán (např. z důvodu, že podnikatel nesplnil všechny náležitosti ohlášení živnosti), uhrazený poplatek mu musel být na základě jeho žádosti živnostenským úřadem vrácen. Tuto výhodu však už nemá podnikatel po novele zákona o správních poplatcích, kdy se správní poplatek hradí za ohlášení živnosti a pokud podnikatel nesplní zákonné podmínky provozování živnosti pro ohlašovací živnost, o poplatek přijde. Finanční ztráta není zanedbatelná a z tohoto důvodu je na velké zodpovědnosti podnikatele si ohlašovanou živnost před ohlášením preventivně zkonzultovat na živnostenském úřadě, zda bude v jeho reálných možnostech splnit všechny zákonné podmínky provozování živnosti.

Tabulka č. 4 – Poplatky po novele zákona o správních poplatcích

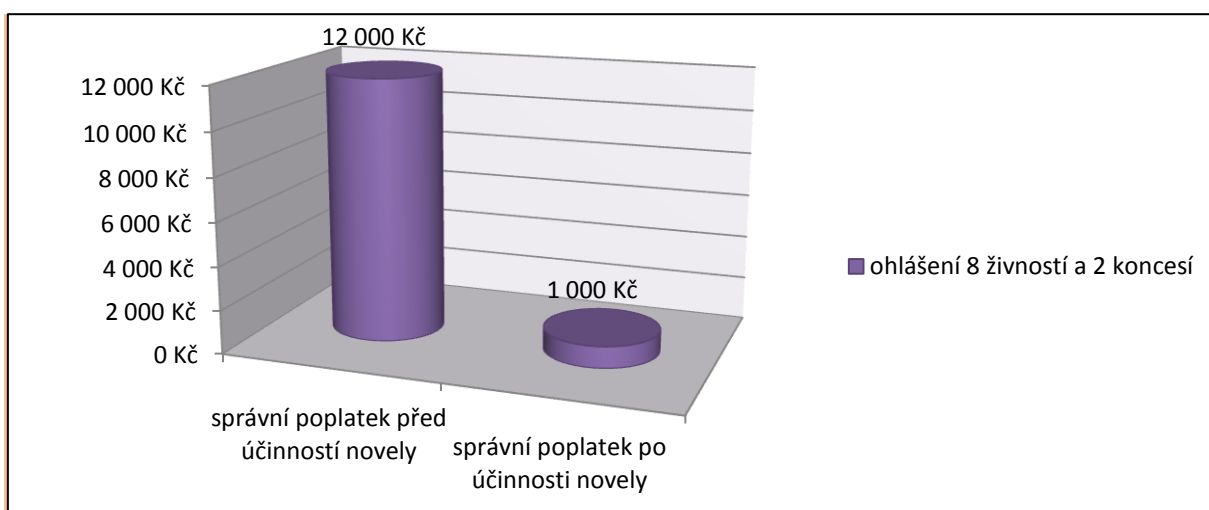
Typ úkonu	Správní poplatek v Kč
Ohlášení živnosti při vstupu do živnostenského podnikání	1 000
Přijetí žádosti o koncesi při vstupu do živnostenského podnikání	1 000
Další ohlášení živnosti	500

Přijetí další žádosti o koncesi	500
Změna rozhodnutí o udělení koncese	500
Schválení odpovědného zástupce pro živnost koncesovanou	500
Vydání výpisu ze živnostenského rejstříku po provedení oznámené změny	100
Vydání úplného nebo částečného výpisu z živnostenského rejstříku na žádost	20

Zdroj: Zákon o správních poplatcích, vlastní zpracování

V níže uvedeném grafu č. 4 je pro ukázkou zaznamenána celková úspora podnikatele na správních poplatcích po novele zákona o správních poplatcích. Podle předchozí právní úpravy zákona o správních poplatcích byl za každou ohlašovací živnost vybírán poplatek 1 000,- Kč a za každou koncesi 2 000,- Kč. Po změně zákona se vybírá už jenom jeden poplatek za správní úkon. V praxi to znamená, že když podnikatel při vstupu do podnikání ohlásí 8 živností a podá dvě žádosti o koncesi, zaplatí pouze 1000 Kč než by musel platit oproti předchozí právní úpravě, kde by poplatek činil 12 000 Kč. V tomto konkrétním případě je vidět, že finanční úspora pro podnikatele je značná 11 000 Kč.

Graf č. 4 – Znázornění celkové úspory podnikatelů oproti předcházející úpravě

Zdroj: vlastní zpracování

Na jedné straně novela živnostenského zákona znamenala úsporu na poplatcích podnikatelům, na straně druhé snížila příjem obcím. Propad příjmů způsobilo zejména zavedení jedné volné živnosti oproti dřívějším 125 volným živnostem a dále skutečnost, že se při více úkonech, které

byly podle dřívější právní úpravy samostatně zpoplatněny, vybírá pouze jeden poplatek, a to podle úkonu, který je zpoplatněn nejvyšší sazbou.

Tabulka č. 5 – Správní poplatky vybrané na živnostenském úřadě v Hodoníně

Stav k 31. 12. v roce	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Správní poplatky v Kč	1 336 290	1 177 320	737 220	741 620	882 500	917 640

Zdroj: Informační systém Registr živnostenského podnikání, vlastní zpracování

V tabulce č. 5 jsou zaznamenány správní poplatky za roky 2007 až 2012. V roce 2007 je uveden nejvyšší výběr poplatků. Od roku 2008 nastává jejich pokles a tento pokles pokračuje až do roku 2009, jelikož od druhé poloviny roku 2008 má na jejich propad vliv novela živnostenského zákona umožňující podnikatelům místo více než stovky volných živností ohlásit pouze jednu volnou živnost za jeden poplatek nebo ohlásit více podání za jeden poplatek. Nic na tom nezměnil ani příliv nepříslušných podnikatelů (viz tabulka č. 6), kteří na Živnostenském úřadě Hodonín ohlašovali po zrušení místní příslušnosti živnosti nebo změny. Od roku 2010 začaly pozvolna příjmy obci narůstat, zřejmě na tuto skutečnost mělo také vliv vydávání výpisů z živnostenského rejstříku. Výpisy podnikatelé používají stále častěji k různým výběrovým řízením, k žádostem o dotaci nebo k různým správním řízením.

4.3.3 Zrušení místní příslušnosti živnostenských úřadů

Od 1. 7. 2008 mohou podnikatelé veškerá svá podání podle živnostenského zákona jako jsou ohlášení živnosti, žádost o udělení koncese, oznámení změn, přerušování živnosti, žádost o zrušení živnosti a jiná podání včetně oznamovacích povinností činit u kteréhokoliv obecního živnostenského úřadu na celém území ČR, aniž by byli vázáni na jeden místně příslušný obecní živnostenský úřad podle místa podnikání nebo sídla. Příslušným se tak stává ten živnostenský úřad, který přijme podání podnikatele jako první. Předností této změny je snížení nákladů a také nastartování konkurence mezi živnostenskými úřady, neboť počet podnikatelů živnostenských úřadů bude záviset na kvalitě a množství poskytovaných služeb podnikatelům, nikoliv na počtu podnikatelů patřících do správního obvodu živnostenského úřadu. Podnikatelé mohou pro svá podání využít i kontaktní místa veřejné správy, tzv. Czech POINT (více v podkapitole 4.2.2.).

Tabulka č. 6 – Podání cizích subjektů

Počet podání ke dni 31. 12. v roce	2008	2009	2010	2011	2012
Fyzická osoba	0	282	489	714	830
Právnícká osoba	0	169	339	554	915
Celkem	0	451	828	1 268	1 745

Zdroj: Informační systém Registr živnostenského podnikání, vlastní zpracování

Z tabulky č. 6 jsou znázorněny počty podání cizích subjektů učiněných podnikateli na ŽÚ v Hodoníně od roku 2008 do 2012. V roce 2008 nebyl učiněn ani jeden úkon od cizích podnikatelů, jelikož od novely živnostenského zákona platné od 1. 8. 2008 uběhla krátká doba a podnikatelé ještě nezaznamenali možnost podat podání na kterémkoliv ŽÚ. V dalších letech se situace už změnila a z grafu je vidět, že počet podání rok od roku stále vzrůstá.

4.3.4 Restrukturalizace živností

Novelou živnostenského zákona byla zavedena pouze jedna živnost volná s 80 obory činností oproti předcházející právní úpravě, kdy existovalo 125 volných živností. Podnikatel nyní může měnit a střídát obory živnosti podle svých podnikatelských požadavků a potřeb s podmínkou jejich oznámení živnostenskému úřadu. Při oznamování změn oborů se nevyžadují žádné poplatky a při zanedbání oznámení oboru nehrozí ani ze strany živnostenského zákona žádné sankce, neboť se nejedná o neoprávněné podnikání, za které by byl dříve sankcionován. Z pohledu praxe si však myslím, že pokud podnikatel nebude oznamovat změny oborů u živnosti, protože mu za to žádná sankce nehrozí, členění živnosti volné tak ztrácí na svém významu. Statisticky nebude možné přesně zjistit, které činnosti aktuálně podnikatel v rámci živnosti volné opravdu provozuje. Proto bych navrhovala toto členění zrušit a vycházet při identifikaci živnosti z náplně živnosti volné. Též došlo k restrukturalizaci živností, kdy kromě zavedení jedné volné živnosti, nastalo novelou i sloučení některých řemeslných, vázaných a koncesovaných živností. Tím došlo ke snížení regulovaných živností představované živnostmi řemeslnými, vázanými a koncesovanými. Celkově se z předešlých 261 živností počet živností zredukoval na celkem 95 živností. Nová právní úprava se dotkla i odborné způsobilosti u řemeslných živností, kdy už podnikatel při prokazování odborné způsobilosti předkládá jenom jeden doklad, a to doklad o vzdělání v oboru, předkládání povinné praxe k živnosti se zrušilo. To umožnilo, že se mohlo do živnostenského podnikání zapojit více mladých podnikatelů, ještě bez praktických zkušeností ve svém oboru.

Tabulka č. 7 – Počty živností podle druhu ve správním obvodu města Hodonína

Počet platných ŽO ke dni 31. 12. v roce	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Celkem platných ŽO pro	20 759	14 934	15 101	15 186	15 715	16 046
živnost volnou	14 312	8 286	8 321	8 271	8 422	8 542
živnost řemeslnou	4 326	5 023	5 111	5 182	5 322	5 408
živnost vázanou	1 492	1 053	1 113	1 165	1 385	1 514
živnost koncesovanou	629	572	556	568	586	582

Zdroj: Ministerstvo průmyslu a obchodu, vlastní zpracování

Podle tabulky č. 7 se nejvíce projevila novela živnostenského zákona, uskutečněná zákonem č. 130/2008 Sb., u živnosti volné. Zavedením jediné volné živnosti namísto dřívějších 125 volných živností, výrazně poklesl počet živnostenských oprávnění. K 31. 12. 2007 byl počet platných volných živností 14 312 a k 31. 12. 2008 se tento počet jejich redukcí na jednu snížil o více než 6000 živností na 8 286. V dalších letech 2009 – 2012 můžeme už vysledovat jejich nárůst v každém dalším roku, např. proto, že získat živnost volnou není náročné, neboť se u ní neprokazuje odborná způsobilost a za jeden poplatek lze získat živnost až s 79 obory.

4.4 Analýza podání

Pro analýzu podání byla zvolena podání učiněná na jednotných registračních formulářích podnikateli – fyzickými osobami na CRM Městském úřadě Hodonín, obecním živnostenském úřadě v období od 1. 5. 2013 do 31. 7. 2013. Ve sledovaném období živnostenský úřad přijal od 611 podnikatelů – fyzických osob podání různého typu jako je např. ohlášení živností, žádosti o koncesi, přerušování živností, pokračování provozování živnosti, žádosti o zrušení živností, oznámení zahájení/ukončení provozovny. Podání byla vytvořena ve všech případech ve spolupráci s podnikateli na počítačích úřadu v rámci JRF formulářů úřednicemi živnostenského úřadu, tzn. že papírově nebyla v tomto sledovaném období podání vytvořena žádná. Podnikatelé je činili na živnostenském úřadě buď jednotlivě nebo v jednom úkonu najednou podali více podání. Současně při těchto úkonech mohli podnikatelé využít a také využívali živnostenského úřadu jako CRM a podávali přihlášky k základní registraci na správu sociálního zabezpečení, zdravotní pojišťovně, k daňové registraci nebo oznamovali změny registračních údajů vůči těmto orgánům. Oznámení ve vztahu k úřadu práce nebylo ve sledovaném období podáno žádné. Počty přijatých JRF a počty oznámení o zahájení podnikatelské činnosti, která byla zasílána prostřednictvím CRM byly mojí osobou a dalšími

mými spolupracovníci zaznamenávány denně do předem připraveného pomocného formuláře. V podstatě během tří měsíců byl prováděn každodenní statistický sběr dat, který byl potřebný pro analýzu. Jak často a v kolika případech při svém podání vůči živnostenskému úřadu podnikatelé využívali možnosti činit úkony i vůči finančnímu úřadu, správě sociálního zabezpečení a zdravotní pojišťovně bude předmětem zkoumání v této části práce. Pro analýzu byla vybrána dvě nejběžnější a pro analýzu nejvhodnější podání, a to ohlášení živností nových začínajících podnikatelů – fyzických osob a přerušení živností stávajících podnikatelů. Tyto dva typy podání byly každé jednotlivě vyhodnoceny a analyzovány ve vztahu k živnostenskému úřadu, finančnímu úřadu, okresní správě sociálního zabezpečení, zdravotní pojišťovně a úřadu práce. Zde je ještě třeba zmínit, že ze sběru u oznámení o přerušení živnosti, byla vyloučena ta přerušení živnosti, která neměla pro tuto analýzu vypovídající hodnotu, např. při přerušení živnosti nemuselo dojít k odhlášení fyzické osoby ze samostatně výdělečné činnosti, neboť podnikatel přerušoval pouze jedno z několika oprávnění, jehož byl nositelem a v podnikání ve zbývajících pokračoval. Výsledky ze sběru dat a jejich zpracování bylo zaznamenáno do tabulek a úspory nákladů podnikatelů z využívání CRM byly vyznačeny do grafů. Mým záměrem je porovnat celkový počet podnikatelů, kteří podali ohlášení a oznámili přerušení živnosti vůči živnostenskému úřadu s počtem podnikatelů, kteří z tohoto celkového počtu podnikatelů zároveň při těchto úkonech učinili na živnostenském úřadě i podání vůči FÚ, OSSZ, ZP a úřadu práce.

Podání vůči živnostenskému úřadu – analýza praktického ohlášení živnosti

Podstatným úkonem, který musí podnikatelé učinit, pokud chtějí provozovat ohlašovací živnost, je její ohlášení živnostenskému úřadu. Podnikatelé mohou živnosti ohlašovat jednotlivě nebo mohou ohlásit více živností najednou. Ohlašovací živnosti jsou živnosti řemeslné, vázané a živnost volná. U živnosti volné je třeba doplnit, že tato je rozčleněna na 79 oborů (dříve 80 oborů - od 1. 5. 2013 byl z volné živnosti a zároveň z režimu živnostenského podnikání vyjmut obor č. 54 – provozování poštovních služeb). Fyzická osoba je oprávněna živnost provozovat ode dne ohlášení, to znamená, že toto subjektivní právo provozovat živnost není vázáno na vydání průkazu živnostenského podnikání – výpisu ze živnostenského rejstříku. Ohlášení musí být činěny na formulářích JRF vydávané MPO (viz příloha č. 1). K dispozici jsou na CRM nebo na webových stránkách MPO.

Nyní na praktickém příkladu popíši postup ohlášení živnosti fyzickou osobou na ŽÚ v Hodoníně. Fyzická osoba, která hodlá ohlásit živnost, může tak učinit osobně, což je

nejčastější způsob nebo prostřednictvím zástupce, který je k tomu oprávněn univerzální plnou mocí (musí být úředně ověřena) nebo plnou mocí ke konkrétnímu úkonu (nemusí být úředně ověřena). Nejprve je s úředníkem živnostenského úřadu projednána bezúhonnost podnikatele dotazem, zda u něj nedošlo k odsouzení. Živnostenský úřad se při posuzování bezúhonnosti v případě pravomocného odsouzení fyzické osoby za úmyslný trestný čin, musí vypořádat s tím, zda spáchaný trestný čin s předmětem podnikání souvisí či nikoliv. Teprve poté, jakmile je zjištěno, že podnikatel je bezúhonný nebo, že trestný čin s předmětem podnikání nesouvisí, je možné zkonzultovat předmět podnikání, který fyzická osoba ohlašuje. Rozhodne-li se FO např. pro řemeslnou živnost „Zámečnictví, nástrojářství“, musí FO splnit kromě všeobecných podmínek provozování živnosti ještě zvláštní podmínky provozování živnosti, tj. odbornou způsobilost. Tato je pro řemeslné živnosti stanovena § 21, případně § 22 ŽZ. FO ji může prokázat např. výučním listem v oboru zámečnick, nebo osvědčením o rekvalifikaci, vydaným akreditovaným zařízením Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy a k tomu doložit 1 rok praxe nebo také i šestiletou praxí v oboru nebo příbuzném oboru. Není – li ji FO schopna doložit, je další možností ustanovit odpovědného zástupce, který bude splňovat odbornou způsobilost za podnikatele a podepíše prohlášení odpovědného zástupce, že souhlasí s ustanovením do funkce. Následuje zaplacení správního poplatku, který při vstupu do podnikání činí 1 000 Kč.

V případě, že jsou všechny potřebné doklady doloženy, pracovníce ŽÚ zadá do elektronického systému JRF formuláře jeho rodné číslo a zjistí, zda údaje, které má podnikatel v průkazu totožnosti, souhlasí s evidencí obyvatel a zda není již evidovaný v IS RŽP. Vyplnění formuláře JRF (viz příloha č. 1) probíhá ve spolupráci s podnikatelem elektronicky. V případě, že podnikatel bude mít místo podnikání na jiné adrese než je adresa trvalého pobytu, musí ještě doložit k ohlášení živnosti doklad prokazující právní důvod pro užívání prostor, do nichž umístil podnikatel místo podnikání. Spolu s ohlášením může podnikatel ohlásit i provozovnu, ve které bude živnost provozovat. Podnikatel může současně při ohlášení podat přihlášku k registraci na FÚ, oznámit počátek provozování živnosti OSSZ a ZP. Po vytištění a kontrole údajů ve formuláři jej podnikatel podepíše a stvrdí tak jejich správnost. Poté úředník formulář JRF elektronicky odešle do IS RŽP, v němž pracovník zpracuje jednotlivé kroky vedoucí k vytištění „Výpisu z živnostenského rejstříku“, případně dalšího dokladu, je-li ohlášena provozovna „Vyrozumění o zápisu provozovny do živnostenského rejstříku. V systému úředník požádá o výpis z Rejstříku trestů podnikatele, případně odpovědného zástupce, je-li ustanoven. Neměl-li podnikatel v minulosti přiděleno

identifikační číslo (IČ), pracovník úřadu toto IČ ze systému vygeneruje, má-li již podnikatel IČ přiděleno, používá podnikatel toto původní IČ. Lhůta pro vydání Výpisu ze živnostenského rejstříku je živnostenským zákonem stanovena do 5 dnů od ohlášení živnosti. Na ŽÚ v Hodoníně se tato lhůta obvykle nevyužívá a průkaz živnostenského oprávnění, tj. Výpis ze živnostenského zákona se vydává, pokud je vše v pořádku a podnikatel má čas, neprodleně. Výpis po vytisknutí se musí opatřit razítkem úřadu a podpisem oprávněné osobě než je předán podnikateli. Tímto úkonem se řízení ve věci vydání průkazu živnostenského oprávnění považuje za ukončené.

Tabulka č. 8 – Počet ohlášení v období od 1. 5. 2013 – 31. 7. 2013

Typ podání	Počet ohlášení	Fyzické osoby
Ohlášení jedné živnosti v jednom úkonu	118	118
Ohlášení více živností v jednom úkonu	42	19
Celkem	150	137

Zdroj: Vlastní zpracování na základě sběru dat

V tabulce č. 8 je ve sledovaném období uveden počet ohlášení jedné živnosti v jednom úkonu a počet ohlášení více živností podaných společně. Výhodu podnikatelé při ohlášení více živností najednou spatřují oproti předchozí právní úpravě, tj. před 1. 7. 2008, ve výši poplatku, který v tomto případě činí 1 000 Kč pro teprve začínajícího podnikatele a je pouze jeden bez ohledu na počet současně ohlašovaných živností. Již podnikající podnikatel hradí poplatek poloviční tj. 500 Kč. Podle dříve platné právní úpravy musel podnikatel vždy za každou živnost zaplatit 1000 Kč bez ohledu na to, zda bylo více živností ohlašováno hromadně či samostatně. Takže při ohlášení 5 živností musel podnikatel uhradit 5 000 Kč, kdežto v současně době za totéž uhradí jenom jeden poplatek 1 000 Kč nebo 500 Kč podle výše uvedených zásad. Úspora nákladů podnikatelů vstupujících do živnostenského podnikání je tak značná.

Tabulka č. 9 – Druhy živností ve sledovaném období od 1. 5. 2013 – 31. 7. 2013

Typ úkonu	Volná	Řemeslná	Vázaná
Druh ohlášené živností	75	41	34

Zdroj: Vlastní zpracování na základě sběru dat

V tabulce č. 9 jsou vyznačeny počty ohlašovaných živností podle druhu za sledované období a z této statistiky je patrné, že nejvíce ohlašovanou živností byla živnost volná. Je to proto, že

získat ji není náročné, neboť se pro její vyřízení vyžaduje splnění pouze všeobecných podmínek provozování živnosti, odborná způsobilost se nevyžaduje. Pokud noví podnikatelé ohlašovali jednu nebo více živností živnostenskému úřadu, mohli využít i možnosti činit úkony prostřednictvím živnostenského úřadu i vůči finančnímu úřadu, správě sociálního zabezpečení, zdravotní pojišťovně a úřadu práce.

Podání ve vztahu k finančnímu úřadu

Po získání živnostenského oprávnění je podnikatel povinen splnit registrační povinnost ve vztahu k příslušnému finančnímu úřadu, a to ve lhůtě **do 15 dnů**, pokud zároveň nevyužije možnosti provést registraci v rámci Jednotného registračního formuláře při ohlašování živnosti na živnostenském úřadě. Registrační činnost je upravena zákonem č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů. Podnikatel může v rámci JRF při ohlašování živnosti na živnostenském úřadě nebo samostatně podat přihlášku k daňové registraci, k dani z přidané hodnoty, k dani silniční, k dani z nemovitosti, k dani jako plátcí z příjmů: a) ze závislé činnosti a funkčních požitků, b) z příjmů vybírané srážkou podle zvláštní sazby daně a) zajišťující dani z příjmů (viz příloha č. 6 a 7).

Tabulka č. 10 – Podání ve vztahu k finančnímu úřadu

Typ podání	Fyzické osoby
Ohlášení živnosti u nového podnikatele	86
Daň z příjmu fyzických osob	78
Daň z přidané hodnoty	0
Daň z nemovitosti	0
Daň silniční	1
Daň z příjmů jako plátcí: a) ze závislé činnosti....	0
b) z příjmů vybírané srážkou....	0
c) zajišťující daň z příjmu	0

Zdroj: Vlastní zpracování na základě sčtu dat

Tabulka č. 10 znázorňuje druhy přihlášek, které podnikatel může podat buď samostatně na finančním úřadě nebo je může podat spolu s ohlášením živnosti na živnostenském úřadě. Zároveň uvádí počet podnikatelů, kteří některou z těchto přihlášek podali ve sledovaném období na živnostenském úřadě. Nejčastějším typem přihlášky, kterou podnikatelé využívají, je přihláška k dani z příjmu fyzických osob. Ve sledovaném období ji na CRM v Hodoníně

využilo z 86 nových podnikatelů 78. Jeden z těchto podnikatelů podal přihlášku i k dani silniční. Ostatní přihlášky k daním podnikatelé nevyužili. Jakmile finanční úřad obdrží přihlášku, přidělí zaregistrovanému podnikateli daňové identifikační číslo (DIČ) a o tomto podnikatele písemně vyrozumí zasláním Osvědčení o registraci.

Podání ve vztahu ke správě sociálního zabezpečení

Prostřednictvím živnostenského úřadu lze podat při vstupu do podnikání společně s ohlášením živnosti i oznámení o zahájení samostatné výdělečné činnosti, tj. podat přihlášku k důchodovému a nemocenskému pojištění. Oznamovací povinnost plyne z § 48 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů. Důležitým okamžikem pro zahájení samostatné výdělečné činnosti není vznik práva provozovat živnost, ale faktický výkon činnosti jako např. sepsání objednávky, vystavení faktury, uzavření smlouvy o dílo apod. Jakmile podnikatel začne podnikat, je povinen oznámit příslušné správě sociálního zabezpečení den zahájení samostatné výdělečné činnosti, a to **nejpozději do osmého dne měsíce následujícího po měsíci, kdy k této skutečnosti došlo**. Uvedená povinnost platí jak pro podnikatele vykonávající podnikatelskou činnost jako hlavní, tak i pro podnikatele vykonávající tuto činnost jako vedlejší (viz příloha č. 5). Pro podnikatele vykonávající podnikatelskou činnost jako vedlejší neplatí povinnost platit zálohy na důchodové pojištění a státní politiku.

Tabulka č. 11 – Podání ve vztahu k OSSZ

Typ úkonu	Fyzické osoby
Ohlášení živnosti u nového podnikatele	86
Důchodové pojištění	71
Nemocenské pojištění	0

Zdroj: Vlastní zpracování na základě sběru dat

Z tabulky č. 11 můžeme vysledovat, že v rozhodném období z celkového počtu 86 podnikatelů využilo možnost podat přihlášku k důchodovému pojištění prostřednictvím živnostenského úřadu 71 podnikatelů. Podat přihlášku k nemocenskému pojištění, které je dobrovolné a které zpravidla podnikatelé využívají minimálně, nebyla ve sledovaném období podána přihláška ani jedna. Z vyjádření podnikatelů většinou vyplývá, že se tyto záležitosti řeší komerčním pojištěním. OSSZ Hodonín, která je místně příslušná pro podnikatele s trvalým bydlištěm ve správním obvodu města Hodonína, po obdržení přihlášky z CRM

informuje podnikatele o výši plateb, sděluje podnikateli variabilní symbol a číslo účtu kam platby posílat, informuje je o lhůtách, ve kterých je třeba požadované plnit.

Podání ve vztahu ke zdravotní pojišťovně

Oznamovací povinnost pro podnikatele vyplývá z § 10 zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Podnikatel je povinen oznámit příslušné zdravotní pojišťovně zahájení podnikatelské činnosti nejpozději do osmi dnů ode dne, kdy tuto činnost zahájil. Tuto povinnost lze splnit u kteréhokoliv živnostenského úřadu společně s ohlášením živnosti. Okamžikem zahájení samostatné výdělečné činnosti není vznik práva provozovat živnost, ale okamžik, kdy začne podnikatel ve skutečnosti vykonávat podnikatelskou činnost.

Tabulka č. 12 – Oznámení ve vztahu ke zdravotní pojišťovně

Typ podání	Fyzické osoby
Ohlášení živnosti u nového podnikatele	86
Zdravotní pojištění	70

Zdroj: Vlastní zpracování na základě sběru dat

Tabulka č. 12 uvádí počet nových podnikatelů ve sledovaném období 86 a počet podnikatelů 70, kteří současně s ohlášením živnosti podali prostřednictvím CRM i přihlášku vůči zdravotní pojišťovně. ZP po obdržení elektronického oznámení z živnostenského úřadu podnikatele k určenému datu pouze zaregistrují, ale již s podnikatelem žádný kontakt nenavazují. Podnikatel si potřebné údaje jako výši plateb, číslo účtu, variabilní symbol a další údaje k placení zdravotního pojištění musí na své pojišťovně zajistit sám.

Podání ve vztahu k úřadu práce

Podnikatel může vůči příslušné krajské pobočce Úřadu práce podle § 35 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů prostřednictvím CRM na živnostenském úřadě při ohlášení živnosti oznámit i volná pracovní místa a jejich charakteristiku, na které hodlá získat zaměstnance.

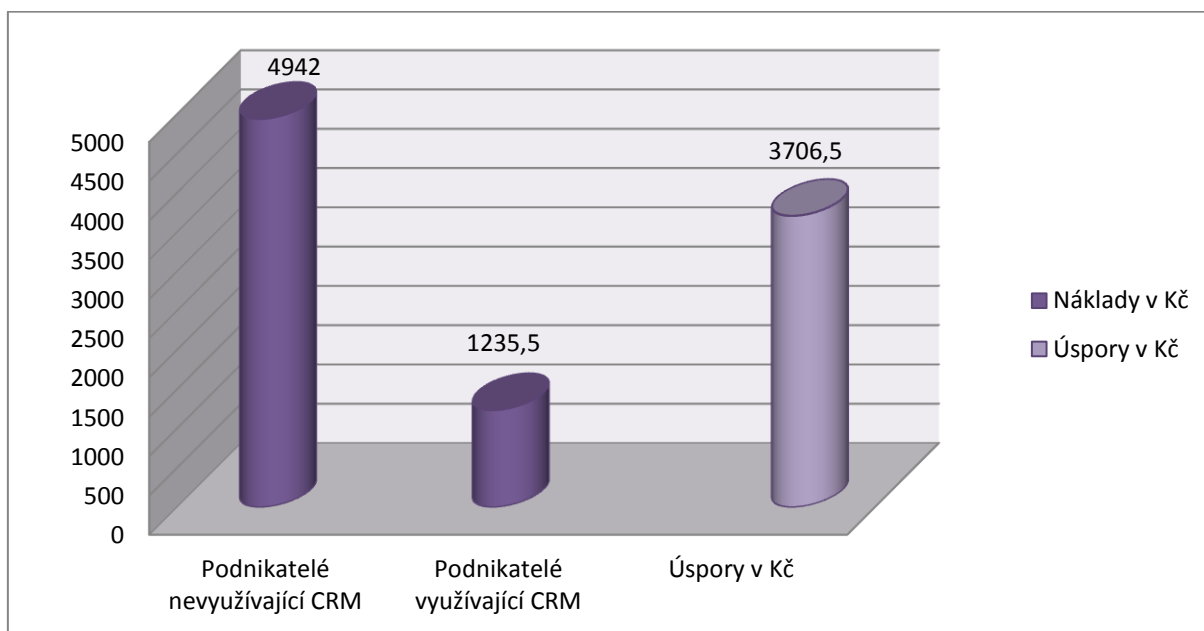
Tabulka č. 13 – Podání ve vztahu k úřadu práce

Typ podání	Fyzické osoby
Ohlášení živnosti u nového podnikatele	86
Hlášení volného pracovního místa	0

Zdroj: Vlastní zpracování na základě sběru dat

Z tabulky č. 13 plyne, že ve sledovaném období podnikatelé současně při ohlášení živnosti neoznámili žádné volné místo, které by měli v úmyslu obsadit. Patrně z důvodu, že na začátku podnikání podnikatelé ještě netuší, jak budou v podnikání úspěšní a zaměstnanci jsou velmi nákladnou položkou v rozpočtu podnikatele.

Graf č. 5: Úspory podnikatele při vstupu do podnikání

Zdroj: Vlastní zpracování

V grafu č. 5 jsou pro ukázkou znázorněny úspory podnikatele za předpokladu, že při ohlášení živnosti současně provede na CRM živnostenského úřadu i oznámení vůči finančnímu úřadu, správě sociálního zabezpečení a zdravotní pojišťovně. Úspory budeme demonstrovat na podnikateli, který teprve vstupuje do podnikání a za tím účelem ohlásí při jednom podání čtyři živnosti. Po 1. 7. 2008 (po účinnosti novely živnostenského zákona) za ně uhradí poplatek pouze ve výši 1000 Kč, namísto původních 4 000 Kč, které by zaplatil podle dřívější právní úpravy. Ušetří tak 3000 Kč. Čas, který stráví při vyplňování formulářů vztahujících se k ohlášení živností, je cca 30 minut. Do časové kalkulace zahrneme asi 1 hodinu na cestu na živnostenský úřad tam a zpět. K dalším nákladům započteme podnikateli ještě čas nutný

k vyřízení přihlášky na OSSZ, ZP a FÚ. Na každém úřadě mu vyřizování zabere asi 30 minut, tj. dohromady 1,5 hodiny. Cesta na tyto úřady tam a zpět bude trvat cca 3 hodiny. Časový úhrn na vyřízení na ŽÚ, OSSZ, ZP a FÚ a na cestu na úřady byl vyčíslen na 6 hodin. Náklady pro vstup do podnikání se pak vypočítají z průměrné hrubé mzdy za měsíc odvozené z průměrné hodinové mzdy za rok 2012⁴³, které činily ve mzdové sféře 157 Kč. Celkově náklady byly vyčísleny při přičtení platby za 4 živnosti 1000 Kč na 1 942 Kč. Při platbě čtyř živností podle dřívější právní úpravy by náklady při vstupu do podnikání činily 4 942 Kč. Pokud podnikatel využije CRM pro vyřízení výše uvedených podání, budou jeho náklady pro vstup do podnikání jenom 157 x 1,5 plus správní poplatek 1 000 Kč, tj. 1 235,5 Kč na místo původních 157 x 6 plus správní poplatek 4 000 Kč, tj. 4 942 Kč. Úspora v tomto vzorovém příkladu činí 3 706,5 Kč.

Podání ve vztahu k živnostenskému úřadu - oznámení o přerušení provozování živnosti

O přerušení provozování živnosti podnikatel může a nemusí živnostenský úřad informovat, je to na jeho volbě. Pokud se tak rozhodne, může přerušit živnost na libovolnou dobu - na měsíc, tři měsíce nebo rok či několik roků. Nejčastěji se tak děje například z důvodu sezonních prací, nedostatku zakázek nebo přechodu do zaměstnání. Oznámí-li podnikatel přerušení živnostenskému úřadu, je provozování živnosti přerušeno nejdříve dnem doručení živnostenskému úřadu nebo pozdějším dnem uvedeným v oznámení a končí dnem uvedeným v oznámení. Přerušit živnost zpětně nelze.

Tabulka č. 14 – podání ve věci oznámení přerušení

Typ úkonu	Fyzické osoby
Oznámení přerušení provozování živnosti	184

Zdroj: Vlastní zpracování na základě sběru dat

V tabulce č. 14 je znázorněn počet podání fyzických osob ve věci oznámení přerušení provozování živnosti. Od 1. 8. 2010 není třeba přerušení živnosti živnostenskému úřadu hlásit, ale rozhodně se tato skutečnost musí oznámit OSSZ a zdravotní pojišťovně, pokud nechce podnikatel platit platby důchodového pojištění a zdravotního pojištění. Tímto

⁴³ ČSÚ. *Průměrná hrubá měsíční mzda - na přepočtené počty (podnikatelská, nepodnikatelská sféra)* [online]. 04. 12. 2013 [cit. 2014 – 02- 07]. Dostupné z: <[http://www.czso.cz/csu/csu.nsf/i/tab_1_pzmz/\\$File/pmzcr120413_1.xls](http://www.czso.cz/csu/csu.nsf/i/tab_1_pzmz/$File/pmzcr120413_1.xls)>.

oznámením je pak podnikatel osvobozen od plateb zdravotního pojištění a důchodového pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti. Aby se na něj nevztahovala platba minimálního zdravotního pojištění jako osoby bez zdanitelných příjmů, musí se registrovat dále do evidence uchazečů o zaměstnání a v této kategorii musí být také u příslušné zdravotní pojišťovny veden. Podnikatel může všechny výše uvedené skutečnosti oznámit OSSZ, ZP a FÚ na živnostenském úřadě prostřednictvím JRF formuláře a to i přesto, že neoznamuje živnostenskému úřadu přerušeni živnosti.

Podání ve vztahu k finančnímu úřadu

Od 1. 1. 2013 podnikatel již nemůže učinit oznámení o přerušeni živnosti nebo oznamovat jiné změny ve vztahu k FÚ na JRF formulářích, ale musí k tomu využít pouze tiskopisů vydaných Ministerstvem financí. Tyto jsou k dispozici na všech živnostenských úřadech - CRM. Pracovník živnostenského úřadu na základě podnikatelova oznámení o přerušeni vyznačí ve formuláři místně příslušný finanční úřad a elektronickou cestou pošle podání o oznámení přerušeni FÚ.

Tabulka č. 15 – Podání ve vztahu k finančnímu úřadu

Typ úkonu	Fyzické osoby
Oznámení přerušeni provozování živnosti	184
Oznámení přerušeni na FÚ	107

Zdroj: Vlastní zpracování na základě sběru dat

V tabulce č. 15 vidíme počty podání oznámení přerušeni živností a počtu podnikatelů, kteří prostřednictvím CRM provedli přerušeni na FÚ. Ve sledovaném období tak učinilo 107 podnikatelů.

Podání ve vztahu ke správě sociálního zabezpečení

Oznámení o ukončení provozování živnosti je podnikatel povinen oznámit správě sociálního zabezpečení do osmi dnů následujícího kalendářního měsíce, kdy k rozhodné skutečnosti došlo. Pokud tak neučiní, bude muset nadále platit zálohy. Toto oznámení lze provést i v rámci JRF formuláře na CRM.

Tabulka č. 16 – Podání ve vztahu k OSSZ

Typ podání	Fyzické osoby
Oznámení přerušeni provozování živnosti	184
Oznámení na OSSZ	95

Zdroj: Vlastní zpracování na základě sběru dat

V tabulce č. 16 je vyznačen počet podání o přerušeni provozování živnosti a počet podnikatelů, kteří současně při tomto oznámení využili možnost podat i oznámení v této věci vůči OSSZ. Pokud má podnikatel vedle podnikání zaměstnání, je důchodce nebo student do 26 let, nemusí si platit zálohy na sociální a zdravotní pojištění. To za něj odvádí zaměstnavatel nebo stát. Je-li ale jeho podnikání jediným příjmem podnikatele a nezaregistruje se na úřadě práce jako uchazeč o zaměstnání, stává se osobou bez zdanitelných příjmů a je povinen si hradit zdravotní pojištění. Sociální pojištění sice není povinen platit, ale je dobré vědět, že je bez důchodového pojištění. K zaevidování na úřadě práce podnikatel potřebuje od OSSZ potvrzení o době výkonu samostatně výdělečné činnosti a o době o účasti na důchodovém příp. nemocenském pojištění, pokud si jej platil. Toto potvrzení je důležité i pro výpočet podpory. Využije-li podnikatel k ukončení činnosti CRM, OSSZ mu toto potvrzení zašle poštou a tím se podnikatel dostává do časové tísně, neboť se musí zaregistrovat na ÚP nejpozději do 3 dnů od ukončení podnikání, aby nepřišel o dny podpory, kdyby se zaregistroval později. Z tohoto důvodu v tomto konkrétním případě využívá podnikatel CRM spíše sporadicky a raději si příslušné potvrzení vyzvedne na OSSZ osobně, aby nezmeškal lhůtu pro zaregistrování se na ÚP. **Můj názor je, že řešením by bylo propojení informačních systémů OSSZ a ZP s informačním systémem ÚP a sjednocením lhůt pro splnění si těchto povinností na všech zainteresovaných institucích.**

Podání ve vztahu ke zdravotní pojišťovně

Zdravotní pojišťovně je podnikatel povinen oznámit ukončení provozování živnosti do 8 dnů od ukončení činnosti. Toto oznámení lze podat i na CRM.

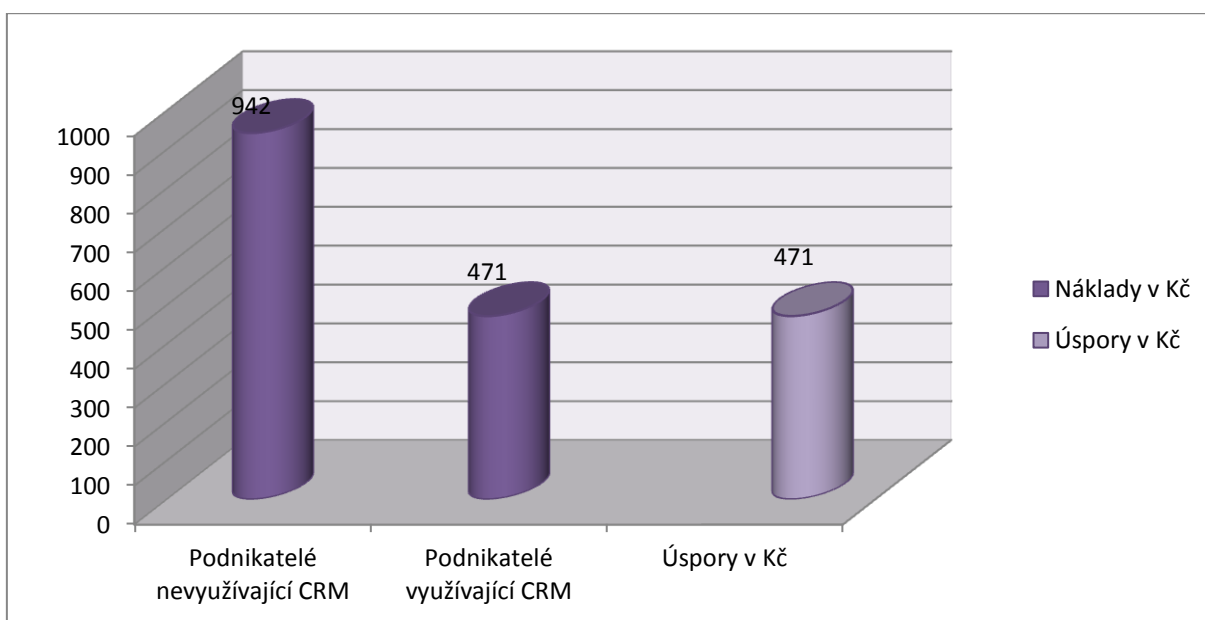
Tabulka č. 17 – Podání ve vztahu ke zdravotní pojišťovně

Typ podání	Fyzické osoby
Oznámení přerušeni provozování živnosti	184
Oznámení na zdravotní pojišťovnu	90

Zdroj: Vlastní zpracování na základě sběru dat

Tabulka č. 17 zobrazuje počet podání podnikatelů-fyzických osob, kteří ve sledovaném období oznámili přerušeni a počet podnikatelů, kteří současně s podáním, učinili i podání ve vztahu k ZP. Co se týče počtu podnikatelů, kteří tuto možnost využili, tak ten je skoro stejný jako vůči správě sociálního zabezpečení. Podnikatel, jehož jediným příjmem bylo podnikání, musí poté ZP nahlásit novou kategorii, podle které se odvíjí jeho platební povinnost. Spadá-li do kategorie hrazené státem – uchází se o práci na úřadě práce, nemusí pojistné platit. Má-li zajištěné zaměstnání, odvádí za něj pojistné zaměstnavatel. Je-li bez uvedených kategorií, tj. bez zdanitelných příjmů, hradí si pojištění z vlastních soukromých zdrojů. Proto důvodem proč podnikatelé nevyužívají příliš CRM v tomto konkrétním případě, je jejich povinnost doložit ZP potvrzení o zaevidování do evidence uchazečů o zaměstnání.

Graf č. 6: Úspory podnikatele při oznámení přerušeni

Zdroj: Vlastní zpracování

V grafu č. 6 jsou uvedeny úspory podnikatele, když při přerušeni využije CRM. Pro názornou ukázkou byl vybrán podnikatel mající podnikání jako hlavní činnost a po přerušeni živnosti má v úmyslu se zaevidovat na ÚP do evidence uchazečů o zaměstnání a nemůže využít CRM. Do kalkulace nákladů nebude započítán náklad za úkon o přerušeni, neboť tento není zpoplatněn, započítány budou náklady na cestu za úřady a náklady za čas strávený na úřadech. Cesta na ŽÚ, OSSZ, ZP a ÚP zabere dohromady cca 4 hodiny tam a zpět. Na každém úřadě zabere vyplňování a vyřizování odhlášení z podnikatelské činnosti asi 30 minut, celkem 2 hodiny. Náklady nyní činí 942 Kč. Využije-li podnikatel CRM, náklady budou tvořit pouze náklady vynaložené na cestu na ŽÚ a ÚP a náklady za část strávený na

těchto dvou úřadech. Podle předchozího způsobu výpočtu nákladů budou nyní náklady podnikatele činit 471 Kč. Podnikatel by mohl ušetřit poloviční částku původních nákladů, celkem 471 Kč.

5 Závěr

Tato bakalářská práce se věnovala registrační činnosti na úseku živnostenského podnikání, zejména analýze procesu vzniku živnostenského oprávnění, s přihlédnutím k projektu vlády ČR „Zjednodušování administrativních postupů – zátěže podnikatelů“, s poukazem na elektronizaci agendy živnostenského podnikání ve vazbě na propojení s jinými veřejnými registry orgánů veřejné správy. V práci jsem se snažila popsat zvolenou problematiku pomocí metod analýzy, syntézy a komparace, nejen z mého ryze praktického pohledu, coby dlouholeté pracovnice živnostenského úřadu, ale také zejména z pohledu podnikatelů, neboť s nimi dnes a denně přicházím do kontaktu, čili znám jejich problémy a požadavky.

Práce ukázala, že zavedení Centrálního registračního místa v rámci registračního řízení a jeho propojení s finanční správou, správou sociálního zabezpečení a zdravotní pojišťovnou je velkým kladem pro širokou podnikatelskou veřejnost a výrazným způsobem snížilo administrativní zátěž podnikatelů, a to zejména pro začínající podnikatele, což bylo také prokázáno analýzou podání učiněných na ŽÚ Hodonín v období od 1. 5. 2013 do 31. 7. 2013. Ačkoli má uvedené propojení určité nedostatky uvedené v práci, ubírá se správa živnostenského podnikání správným směrem.

Ke snížení administrativní zátěže přispěly i další kroky zejména, když byla u některých živností odstraněna povinnost dokládat praxi, úspora ve správních poplatcích hrazených podnikateli, zrušením místní příslušnosti pro podání vůči živnostenskému úřadu, zavedením jedné volné živnosti, regulací dalších živností, zavedením jednoho výpisu se všemi živnostmi, jako průkazu živnostenského oprávnění a další. Těmito kroky byla také nastartována zdravá konkurence mezi živnostenskými úřady, což přispělo ke zkvalitnění státní správy na tomto úseku. **Navíc zrušení místní příslušnosti živnostenských úřadů, by mohla být dobrým vzorem i pro jiné agendy veřejné správy.**

Na poli elektronizace veřejné správy přispěla zásadním způsobem i skutečnost **zavedení datových schránek a uvedení do života zákona o základních registrech.** Začíná tak konečně být naplňován cíl, že by *„po úřadech neměli obíhat podnikatelé, ale data a formuláře“*. Zde je nutné podotknout, že byt' jsou avízované změny příjemné pro podnikatele, tak na druhé straně práce ukázala, že **jsou daleko více administrativně zatěžováni úředníci.** Nicméně i přesto mají zmíněné skutečnosti (zejména elektronizace státní správy) pozitivní dopad nejen na podnikatele, ale i na **celkové zefektivnění výkonu státní správy v oblasti živnostenského podnikání.**

Cílem bakalářské práce bylo analyzovat proces vzniku živnostenského oprávnění s přihlédnutím zejména k projektu vlády ČR „Zjednodušování administrativních postupů – zátěže podnikatelů“, poukázat na elektronizaci agendy živnostenského podnikání ve vazbě na propojení s jinými veřejnými registry orgánů veřejné správy a pomocí využitých metod vyhodnotit a navrhnout možná řešení, která by předmětný proces ještě více zefektivnila a zjednodušila, a to nejen z pohledu podnikatelských subjektů, ale i z pohledu vykonavatelů veřejné správy. **V této souvislosti jsem poukázala na nedostatky a nedokonalosti procesů v registrační činnosti na úseku živnostenského podnikání.** Na základě výsledků práce mám za to, že **cíl byl naplněn**, proces byl ve smyslu uvedeného náležitě zanalyzován, v rámci každé kapitoly jsem poukazovala na jednotlivé nedostatky a na možnosti jejich řešení a případného zefektivnění dané problematiky.

Tudíž tyto tzv. dílčí závěry či návrhy zde již neuvádím a zaměřuji se pouze na celkovou jejich rekapitulaci. Mám za to, že stěžejní **záležitostí, která by měla být** v uvedených souvislostech **řešena**, nejen z pohledu živnostenských úřadů, ale i samotných podnikatelů, **je zjednodušení ostatních formulářů v rámci využití CRM dotčeným orgánům, zejména finanční správě**, kdy současný rozsah formulářů při jejich plném využití je 9 stran bez JRF formuláře. **Formulář je** tak nejen **příliš složitý a obsáhlý**, ale hlavně velmi **nepřehledný**. Problémy nastávají při tisku formuláře, kdy výstupem je celých 9 stran bez JRF formuláře, tato skutečnost je náročná nejen z časového hlediska, ale i hlediska nabývání spisového materiálu, neboť jeden výtisk zůstává u živnostenského úřadu a druhý si odnáší podnikatel, nákladů na tisk, apod. **Příčemž jednoduchým řešením by byl tisk výstupu pouze s oznamovanými položkami**, mnohdy v rozsahu jedné strany, přičemž rozsáhlost v elektronické podobě by mohla být po drobných úpravách zachována. Snížil by se tím čas strávený podnikatelem na úřadě. **V rámci snižování administrativní zátěže podnikatelů, která se prolíná celou prací, bych považovala za nutné učinit „servis“ poskytovaný živnostenskými úřady podnikatelům ještě komplexnější tím, že by v rámci CRM mohli učinit podání i na obchodní rejstřík.** Ve smyslu této myšlenky je nutné novelizovat ŽZ, především ustanovení § 45a, zákon o živnostenských úřadech a navazující právní předpisy např. zákon o veřejných rejstřících.

S ohledem na uvedené, by práce mohla být nejen velmi účinnou příručkou pro podnikatele či jejich právní zástupce, ale také zejména pro naše zákonodárce v rámci řešení některé novelizace na úseku živnostenského podnikání a dalších právních předpisů.

6 SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Monografie

BABŠICKÁ, Věra. *Živnostenský zákon s komentářem a vzory podání*. 5. vyd. Praha: Polygon, 2000, 234 s. ISBN 8072730118.

DĚDIČ, Jan a Radim KRÍŽ. *Zákon o živnostenském podnikání (živnostenský zákon): text s přílohami a stručný komentář*. 1. vyd. Zlín-Jaroslavice: A98, 1991, 159 s.

HORZINKOVÁ, Eva; URBAN, Václav. *Živnostenský zákon a předpisy související s komentářem*. 13. vydání, Praha: Linde Praha, 2013, 328 s. ISBN 9788086131979.

JEHLIČKA, Oldřich; ŠVESTKA, Jiří; ŠKÁROVÁ, Marta a kol. *Občanský zákoník: komentář*. 5. vyd. Praha: C.H. Beck, 1999, xviii, 1237 s. ISBN 807179225x.

KNAPP, Viktor. *Teorie práva*. 1. vyd. Praha: C.H. Beck, 1995, xvi, 247 s. ISBN 8071790281.

ONDRUŠ, Radek. *Správní řád: nový zákon s důvodovou zprávou a poznámkami*. Praha: Linde, 2005, 515 s. ISBN 8072015230.

Odborné časopisy

KORBEL, Jiří. Veřejná správa bude muset od července fungovat zcela jinak. *Veřejná správa*, 2012, s. VI. ISSN 1213-6581.

KORBEL, Jiří; RADA Michal. Základní registry v kostce. *Veřejná správa*, 2012, s. XVI. ISSN 1213-6581.

Zákony

Česká a Slovenská Federativní republika. Zákon č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů

Česká a Slovenská Federativní republika. Zákon č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích, ve znění pozdějších předpisů

Česká a Slovenská Federativní republika. Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších předpisů

Česká a Slovenská Federativní republika. Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

Česká a Slovenská Federativní republika. Zákon č. 570/1991 Sb., o živnostenských úřadech, ve znění pozdějších předpisů

Česká a Slovenská Federativní republika. Zákon č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů

ČESKO. Zákon č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, ve znění pozdějších předpisů.

ČESKO. Zákon č. 286/1995 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů

ČESKO. Zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů

ČESKO. Zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů

ČESKO. Zákon č. 356/1999 Sb., kterým se mění zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů

ČESKO. Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů

ČESKO. Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích, ve znění pozdějších předpisů

ČESKO. Zákon č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů

ČESKO. Zákon č. 256/2001 Sb., o pohřebnictví a o změně některých zákonů

ČESKO. Zákon č. 3/2002 Sb., o církvích a náboženských společnostech

ČESKO. Zákon č. 314/2002 Sb., o ustanovení obcí s pověřeným obecním úřadem a stanovení obcí s rozšířenou působností, ve znění pozdějších předpisů

ČESKO. Zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů

ČESKO. Zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

ČESKO. Zákon č. 214/2006 Sb., kterým se mění zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů

ČESKO. Zákon č. 130/2008 Sb., kterým se mění zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů

ČESKO. Zákon č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, ve znění pozdějších předpisů

ČESKO. Zákon č. 111/2009 Sb., o základních registrech, ve znění pozdějších předpisů

ČESKO. Zákon č. 227/2009 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o základních registrech

ČESKO. Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád

ČESKO. Zákon č. 427/2010 Sb., kterým se mění zákon o pobytu cizinců na území České republiky a další související zákony

ČESKO. Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník

ČESKO. Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích)

ČESKO. Zákon č. 119/2012 Sb., kterým se mění zákon č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě

ČESKO. Zákon č. 169/2012 Sb., kterým se mění zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů a další související zákony

ČESKO. Zákon č. 314/2002 Sb., o ustanovení obce s pověřeným obecním úřadem a ustanovení obcí s rozšířenou působností, ve znění pozdějších předpisů

Vyhlášky, nařízení, závěry, usnesení, směrnice

Vyhláška Ministerstva vnitra č. 388/2002 Sb., o stanovení správních obvodů obcí s pověřeným obecním úřadem a správních obvodů obcí s rozšířenou působností

1079/2009 Nařízení Evropského Evropského parlamentu a Rady (ES)

Závěr č. 84 ze zasedání poradního Sboru ministra vnitra ke správnímu řádu ze dne 14. 12. 2009

Usnesení vlády č. 1006 ze dne 20.10.2004

Směrnice 2006/123/ES o Službách ve všech členských státech EU a státech EHP, včetně ČR

Elektronické zdroje

Ministerstvo průmyslu a obchodu. *Živnostenský rejstřík – Statistické údaje* [online] 2013. [cit. 2013-10-11] Dostupné z: <<http://WWW.rzp.cz/statistiky.html>>.

Ministerstvo průmyslu a obchodu. *Czech POINT – kontaktní místa veřejné správy* [online]. 10. 7. 2012 [cit. 2013 – 10 - 11]. Dostupné z: <<http://WWW.mvcr.cz/clanek/egon-symbol-egovernmentu-czech-point-kontaktni-mista-verejne-spravy.aspx>>.

Points Of Single Contact: Doing business made easier. [online]. [cit. 2013 -11 - 03]. Dostupné z WWW: <http://ec.europa.eu/internal_market/eu-go/docs/psc_en.pdf>.

Ministerstvo průmyslu a obchodu: *Jednotný registrační formulář* [online]. 1.1.2014 [cit. 2014 – 02 - 07]. Dostupné z: : <<http://WWW.mpo.cz/dokument68557.html>>.

ČSÚ. *Průměrná hrubá měsíční mzda - na přepočtené počty (podnikatelská, nepodnikatelská sféra)* [online]. 04. 12. 2013 [cit. 2014 - 02 - 07]. Dostupné z: <[http://www.czso.cz/csu/csu.nsf/i/tab_1_pmz/\\$File/pmzcr120413_1.xls](http://www.czso.cz/csu/csu.nsf/i/tab_1_pmz/$File/pmzcr120413_1.xls)>.

ZEMEPIS.COM Geografický portál. *Kraje České republiky*, [online]. [cit. 2013 – 11 - 03]. Dostupné z WWW: <<http://www.zemepis.com/images/mapycr/krajecr.jpg>>.

Ministerstvo průmyslu a obchodu. *Ochrana spotřebitele – Spotřebitelský ombudsman-Prezentace* [online] 17. 5. 2013. [cit. 2013 – 11 - 03]. Dostupné z WWW: <<http://www.mpo.cz/dokument141164.html>>.

Ostatní zdroje:

Informační systém Registru živnostenského podnikání

Statistiky Ministerstva průmyslu a obchodu ČR

7 SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

CRM	Centrální registrační místo
Czech POINT	Český Podací Ověřovací a Informační Národní Terminál
ČR	Česká republika
EHP	Evropský hospodářský prostor
ES	Evropská směrnice
EU	Evropská unie
FO	Fyzická osoba
FÚ	Finanční úřad
IČ	Identifikační číslo
IS RŽP	Informační systém Registr živnostenského podnikání
JKM	Jednotné kontaktní místo
MPO	Ministerstvo průmyslu obchodu
JRF	Jednotný registrační formulář
OSSZ	Okresní správa sociálního zabezpečení
PO	Právnícká osoba
ZAP	Zjednodušení administrativních postupů
ZP	Zdravotní pojišťovna
ÚP	Úřad práce
ŽÚ	Živnostenský úřad
ŽZ	Živnostenský zákon

8 SEZNAM TABULEK

Tabulka č. 1 – Počet podnikatelů ve správním obvodu města Hodonína.....	39
Tabulka č. 2 – Počet výpisů vydaných ve správním obvodu města Hodonína	48
Tabulka č. 3 – Poplatky před účinností novely zákona o správních poplatcích.....	49
Tabulka č. 4 – Poplatky po novele zákona o správních poplatcích.....	49
Tabulka č. 5 – Správní poplatky vybrané na živnostenském úřadě v Hodoníně.....	51
Tabulka č. 6 – Podání cizích subjektů	52
Tabulka č. 7 – Počty živností podle druhu ve správním obvodu města Hodonína.....	53
Tabulka č. 8 – Počet ohlášení v období od 1. 5. 2013 – 31. 7. 2013.....	56
Tabulka č. 9 – Druhy živností ve sledovaném období od 1. 5. 2013 – 31. 7. 2013	56
Tabulka č. 10 – Podání ve vztahu k finančnímu úřadu	57
Tabulka č. 11 – Podání ve vztahu k OSSZ.....	58
Tabulka č. 12 – Oznámení ve vztahu ke zdravotní pojišťovně	59
Tabulka č. 13 – Podání ve vztahu k úřadu práce	60
Tabulka č. 14 – podání ve věci oznámení přerušení.....	61
Tabulka č. 15 – Podání ve vztahu k finančnímu úřadu	62
Tabulka č. 16 – Podání ve vztahu k OSSZ.....	63
Tabulka č. 17 – Podání ve vztahu ke zdravotní pojišťovně.....	63

9 SEZNAM GRAFŮ

Graf č. 1: Celkový počet podnikatelů od roku 1995 do roku 2012	22
Graf č. 2: Celkový počet cizinců od roku 1995 do roku 2012.....	23
Graf č. 3: Počet živností podle druhu od roku 1995 do roku 2012.....	26
Graf č. 4: Využívání elektronického JRF dle jednotlivých krajů od 1.7.2008	46
Graf č. 5: Úspory podnikatele při vstupu do podnikání	60
Graf č. 6: Úspory podnikatele při oznámení přerušeni.....	64

10 SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek č. 1: Síť živnostenských úřadů v České republice	15
Obrázek č. 2: Kraje České republiky	16

11 SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1: Jednotný registrační formulář – fyzická osoba

Příloha č. 2: Příloha pro správu sociálního zabezpečení

Příloha č. 3: Přihláška k registraci pro fyzické osoby

Příloha č. 4: Přihláška k registraci k dani z přidané hodnoty pro fyzické a právnické osoby

Příloha č. 5: Přihláška k registraci pro plátcovy pokladny pro fyzické a právnické osoby

Příloha č. 6: Příloha k přihlášce k registraci – Odštěpné závody a provozovny (FO a PO)

Příloha č. 7: Živnostenský list

Příloha č. 8: Koncesní listina

Příloha č. 9: Výpis ze živnostenského rejstříku

Příloha č. 1: Jednotný registrační formulář – fyzická osoba

JEDNOTNÝ REGISTRAČNÍ FORMULÁŘ

FYZICKÁ OSOBA

podací razítko

ČÁST A - PODNIKATEL

01 Podnikatel

a) titul	b) jméno	c) příjmení	d) titul
e) pohlaví ¹⁾ žena / muž ²⁾	f) rodné příjmení	g) všechna dřívější příjmení	
h) rodinný stav	i) místo narození	j) okres	
k) stát	l) státní občanství	m) datum narození	n) rodné číslo
o) identifikační číslo		p) obchodní firma (jen u osob zapsaných do obchodního rejstříku)	

02 Bydliště

a) název ulice	b) č.p. / č.ev.	c) číslo orientační	d) PSČ
e) název obce	f) část obce		
g) okres	h) stát		

03 Sídlo

a) sídlo trvale shodné s bydlištěm ²⁾	ANO / NE ³⁾			
b) název ulice	c) č.p. / č.ev.	d) číslo orientační	e) PSČ	
f) název obce	g) část obce			
h) okres	i) stát			

04 Pobyt na území ČR (pro zahraniční osoby) ³⁾

a) název ulice	b) č.p. / č.ev.	c) číslo orientační	d) PSČ
e) název obce	f) část obce		
g) okres	h) povolený pobyt do		

05 Předmět podnikání (u živnosti volně vyznačte čísla oborů činnosti na seznamu)

- ve smyslu § 45 resp. § 50 živnostenského zákona ohlašují živnost resp. žádám o koncesi

pořadové číslo 1.	
-------------------	--

06 Provozovna

a) název ulice	b) č.p. / č.ev.	c) číslo orientační	d) PSČ
e) název obce	f) část obce	g) okres	
h) název provozovny	i) umístění provozovny		
j) datum zahájení provozování živnosti v provozovně	k) provozovna podléhající kolaudaci		ANO / NE ³⁾
l) předměty podnikání provozované v provozovně dle poř. čísla / u živnosti volně číslo oboru			

07 Odpovědný zástupce

a) titul	b) jméno	c) příjmení	d) titul
e) státní občanství	f) rodné příjmení	g) datum narození	h) rodné číslo
i) místo narození	j) okres	k) stát	l) pohlaví ¹⁾ žena / muž ²⁾

¹⁾ vyplní pouze fyzická osoba, která nemá přiděleno rodné číslo

²⁾ vyplní pouze osoba, která má adresu sídla shodnou s adresou bydliště

³⁾ vyplní pouze osoba, která má povolený pobyt

08 Bydliště odpovědného zástupce

a) název ulice	b) č.p. / č.ev.	c) číslo orientační	d) PSČ
e) název obce	f) část obce		
g) okres	h) stát		

09 Pobyt odpovědného zástupce na území ČR (pro zahraniční osoby)

a) název ulice	b) č.p. / č.ev.	c) číslo orientační	d) PSČ
e) název obce	f) část obce	g) okres	

10 Datum ustanovení do funkce odpovědného zástupce

11 Ustanovení odpovědného zástupce pro předměty podnikání (pořadové číslo předmětu podnikání)

ČÁST B - OZNÁMENÍ SPRÁVĚ SOCIÁLNÍHO ZABEZPEČENÍ

- oznamuji ve smyslu zákona č. 582/1991 Sb., následující skutečnosti SSZ v		<input type="text"/>	
a) datum zahájení samostatné výdělečné činnosti	<input type="text"/>	b) přihlašuji se k dobrovolné účasti na nemocenském pojištění OSVČ od	<input type="text"/>
c) účast na důchodovém spoření	<input type="text"/> ANO / NE ¹	od: <input type="text"/>	do: <input type="text"/>

ČÁST C - OZNÁMENÍ ZDRAVOTNÍ POJIŠTOVNĚ

- oznamuji ve smyslu zákona o veřejném zdravotním pojištění zahájení výkonu samostatné výdělečné činnosti zdravotní pojišťovně v		<input type="text"/>	
a) název zdravotní pojišťovny	<input type="text"/>		b) druh (kód) ZP
c) číslo bankovního účtu / směrový (identifikační) kód	<input type="text"/>		
d) výše zálohy	<input type="text"/>		
e) datum zahájení samostatné výdělečné činnosti	<input type="text"/>		

ČÁST D - OZNÁMENÍ PRACOVNÍHO MÍSTA

- oznamuji ve smyslu zákona o zaměstnanosti volné pracovní místo / obsazení volného pracovního místa ¹ ÚP v			
a) místo výkonu práce	b) název profese	c) dle KZAM	d) vznik / obsazenost ¹ ke dni
e) pracovní právní vztah na dobu určitou / neurčitou ¹	f) pracovní doba	g) počet míst	h) výše mzdy
i) požadované vzdělání, praxe	<input type="text"/>		j) zveřejňovat <input type="text"/> ANO / NE ¹
k) kontaktní osoba na pracovišti	l) poznámky: nabízené výhody, speciální požadavky apod.		

ČÁST E - VYBERTE ÚŘADY, VŮČI KTERÝM JE PODÁNÍ ČINĚNO

a) Živnostenský úřad	☐ počet příloh	b) SSZ	☐ počet příloh	c) Zdravotní pojišťovna	☐ počet příloh
d) Finanční úřad	☐ počet příloh	e) Úřad práce	☐ počet příloh		

ČÁST F – ADRESA PRO DORUČOVÁNÍ

a) název ulice	b) č.p. / č.ev.	c) číslo orientační	d) PSČ
e) název obce	f) část obce		g) okres
h) adresu použít i pro následující řízení <input type="text"/> ANO / NE ¹			

ČÁST G – DOPLŇUJÍCÍ ÚDAJE

a) telefon	b) datová schránka	c) e-mail
jméno podatele		příjmení podatele
v	dne	vlastnoruční podpis

Příloha č. 2: Příloha pro správu sociálního zabezpečení

PŘÍLOHA PRO SPRÁVU SOCIÁLNÍHO ZABEZPEČENÍ

podací razítko

Identifikační část podnikatele

a) jméno a příjmení / obchodní firma / název ¹⁾	b) identifikační číslo
c) rodné číslo	d) datum narození ¹⁾

OZNÁMENÍ VŮČI PŘÍSLUŠNÉ SPRÁVĚ SOCIÁLNÍHO ZABEZPEČENÍ - týká se pouze fyzických osob

01 Samostatnou výdělečnou činnost vykonávám i na území státu

a) název státu
b) na území tohoto státu jsem účasten / účastna sociálního pojištění ☐ ANO / NE ¹⁾

02 Pobíraný důchod

a) druh důchodu starobní / invalidní ¹⁾	b) vyplácen od	
c) plátce důchodů		
d) u starobního důchodu druh starobního důchodu ¹⁾	e) datum vzniku nároku na starobní důchod	

03 Údaje o nemocenském pojištění

a) název předchozího orgánu, který prováděl nemocenské pojištění, pokud jím není ČSSZ		
b) název orgánu, který v současnosti provádí nemocenské pojištění, pokud jím není ČSSZ		
c) předchozí doba účasti na nemocenském pojištění v cizině	od:	do:
d) název a adresa cizozemského nositele nemocenského pojištění		
e) číslo cizozemského nemocenského pojištění		

04 Účet, ze kterého bude placeno pojištění

a) číslo bankovního účtu / směrový (identifikační) kód	b) variabilní symbol
	c) specifický symbol

05 Cizozemské důchodové pojištění

a) číslo cizozemského pojištění
b) název a adresa cizozemského nositele pojištění

¹⁾ u starobního důchodu nutno označit druh (§ 29, 31, 74, 76 a 94 zák. č. 155/1995 Sb., ve znění pozdějších předpisů)

06 Vyplni pouze ta OSVČ, která chce být považována za OSVČ vykonávající vedlejší samostatnou výdělečnou činnost

a) zaměstnání od						
b) název zaměstnavatele						
c) název ulice				d) č.p. / č.ev.	e) číslo orientační	f) PSČ
g) název obce				h) část obce		
i) okres				j) stát		
k) starobní důchod přiznán od			l) nebo výplata invalidního důchodu od			
m) měla nárok na rodičovský příspěvek nebo na peněžitou pomoc v mateřství nebo nemocenské z důvodu těhotenství a porodu, pokud tyto dávky náleží z nemocenského pojištění zaměstnanců, nebo osobně pečovala o osobu mladší 10 let, která je závislá na péči jiné osoby ve stupni I. (lehká závislost), nebo osobu, která je závislá na péči jiné osoby ve stupni II. (středně těžká závislost) nebo ve stupni III. (těžká závislost) anebo stupni IV. (úplná závislost), ⁷⁾ pokud osoba, která je závislá na péči jiné osoby, je osobou blízkou, nebo žije s osobou samostatně výdělečně činnou v domácnosti, není-li osobou blízkou, od						
n) výkon vojenské služby v ozbrojených silách ČR od			o) nezaopatřené dítě ve smyslu ust. § 20 odst. 3 písm. a) zák. č. 155/1995 Sb., od			

jméno podatele	příjmení podatele	vlastnoruční podpis
vztah k právnické osobě		
V	dne	

Příloha č. 3: Přihláška k registraci pro fyzické osoby

Než začnete vyplňovat tiskopis, přečtěte si, prosím, pokyny.

Finančnímu úřadu pro / Specializovanému finančnímu úřadu

Územní pracoviště v, ve, pro

01 Daňové identifikační číslo

otisk podacího razítka finančního úřadu

PŘIHLÁŠKA K REGISTRACI pro fyzické osoby

02

a) k dani z příjmů fyzických osob

b) k dani z přidané hodnoty

(samostatná přihláška k registraci k DPH)

c) k dani silniční

ode dne

d) k dani z příjmů jako plátcí: 1. daně z příjmů ze závislé činnosti a funkčních požitků

ode dne

2. daně z příjmů vybírané srážkou podle zvláštní sazby daně

ode dne

3. zajišťující daň z příjmů

ode dne

03 Příjmení

04 Rodné příjmení

05 Jméno(-a)

06 Titul

07 Rodné číslo / Datum nar. (není-li RC přiděleno)

08 Adresa místa pobytu:

a) ulice a číslo orientační, část obce a číslo popisné

b) obec

c) PSČ

d) stát

e) telefon

f) identifikátor datové schránky

g) e-mail

09 Datum počátku provozování výdělečné činnosti nebo datum,

ke kterému začal daňový subjekt pobírat příjmy, které jsou předmětem daně:

10 Povolení - oprávnění k podnikatelské činnosti ode dne:

a) vydáno kým

b) vydáno pod evidenčním číslem

c) obchodní firma

d) identifikační číslo

e) počet vydaných oprávnění

11 Převažující předmět podnikání - činnosti

12 Místo podnikání

a) ulice a číslo orientační, část obce a číslo popisné

b) obec

c) PSČ

d) telefon

telefon

13 Organizační složky podniku:

a) počet odštěpných závodů:

b) počet provozoven:

c) počet plátcových pokladen:

14 Čísla účtů u bank, spořitelnic a úvěrních družstev:

účet v ČR

a) číslo účtu / směrový (identifikační) kód

měna, ve které
je účet veden

vlastníkem účtu je
daňový subjekt ano/ne

b) číslo účtu / směrový (identifikační) kód

měna, ve které
je účet veden

vlastníkem účtu je
daňový subjekt ano/ne

účet vedený v zahraničí

IBAN

typ ID banky

ID banky

měna, ve které
je účet veden

vlastníkem účtu je
daňový subjekt ano/ne

název účtu

název banky

ulice banky

město banky

PSČ banky

stát

15 Zastupování v daňových záležitostech:

zákonný zástupce ano/ne:

Identifikační údaje zákonného zástupce

Příjmení

Rodné číslo / Datum nar. (není-li RČ přiděleno)

Jméno

Adresa místa pobytu:

ulice a číslo orientační, část obce a číslo popisné

obec

PSC

telefon

e-mail

16 Adresa pro doručování (pouze v případě, že není datová schránka):

a) ulice a číslo orientační, část obce a číslo popisné

b) obec

c) PSC

17 Právní předchůdce

a) Daňové identifikační číslo

b) Identifikace

18 Zahraniční DIČ:

Stát

19 Jedná se o první daňovou registraci ANO/NE

20 Očekávaná daňová povinnost

Daň z příjmů fyzických osob

Kč

**PROHLAŠUJI, ŽE VŠECHNY MNOU UVEDENÉ ÚDAJE V TÉTO PŘIHLÁŠCE K REGISTRACI JSOU PRAVDIVÉ A ÚPLNÉ
A STVRZUJI JE SVÝM PODPISEM A JSEM SI VĚDOM SVÉ POVINNOSTI HLÁSIT KAŽDOU ZMĚNU DO 15 DNŮ.**

Údaje o zástupci:

Kód zástupce:

Jméno(-a) a příjmení / Název právnické osoby

Datum narození / Evidenční číslo osvědčení daňového poradce / IČ právnické osoby

Fyzická osoba oprávněná k podpisu (je-li daňový subjekt či zástupce právnickou osobou),
s uvedením vztahu k právnické osobě (např. jednatel, pověřený pracovník apod.)

Jméno(-a) a příjmení / Vztah k právnické osobě

Daňový subjekt / osoba oprávněná k podpisu:

Datum

Otisk
razítka

Vlastnoruční podpis
daňového subjektu / osoby oprávněné k podpisu

Příloha č. 4: Přihláška k registraci k dani z přidané hodnoty pro fyzické a právnické osoby

Než začnete vyplňovat tiskopis, přečtěte si, prosím, pokyny.

Finančnímu úřadu pro / Specializovanému finančnímu úřadu

Územní pracoviště v, ve, pro

01 Daňové identifikační číslo

02 otisk podacího razítka finančního úřadu

PŘIHLÁŠKA K REGISTRACI k dani z přidané hodnoty

03 pro plátce nebo identifikovanou osobu – nemá sídlo ani provozovnu v tuzemsku

04

Právnická osoba:

Název právnické osoby, včetně dodatku

Fyzická osoba:

Příjmení

Rodné příjmení

Jméno(-a)

Titul

Rodné číslo / Datum nar. (není-li RČ přiděleno)

Sídlo právnické / fyzické osoby nebo adresa místa pobytu fyzické osoby:

ulice a číslo orientační, část obce a číslo popisné

obec

PSČ

stát

telefon

e-mail

05 Datum rozhodného dne pro povinnost zákonné registrace

06 Důvod registrace podle konkrétního ustanovení zákona o DPH

07 Částka obrátu za nejbližších 12 předcházejících po sobě jdoucích kalendářních měsíců

08 Datum zrušení předchozí registrace k DPH

Důvod zrušení

09 Důvod dobrovolné registrace plátce

10 Registrace v jiných členských státech EU – DIČ

Datum registrace

EORI

11 Čísla účtů u poskytovatelů platebních služeb

Uvedte čísla všech svých účtů u poskytovatelů platebních služeb, které jsou používány pro ekonomickou činnost, pokud vyplňujete přihlášku k registraci plátce.

účty v ČR:

číslo účtu / směrový (identifikační) kód	měna, ve které je účet veden	určen ke zveřejnění ano / ne
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

účet vedený v zahraničí:

IBAN

typ ID banky	ID banky	měna, ve které je účet veden	určen ke zveřejnění ano / ne
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

název účtu

název banky

ulice banky

město banky

PSC banky

stát

12 Účastník sdružení (ano/ne)

13 Daňové identifikační číslo plátce vedoucího evidenci

14 Přílohy

- pouze osoba, která nemá sídlo ani provozovnu v tuzemsku
  - osvědčení o registraci k DPH či obdobné dani v jiné zemi
  - oprávnění k provozování činnosti
  - výpis z obchodního rejstříku

- ostatní přílohy

počet

PROHLAŠUJI, ŽE VŠECHNY MNOU UVEDENÉ ÚDAJE V TÉTO PŘIHLÁŠKE K REGISTRACI JSOU PRAVDIVÉ A ÚPLNÉ A STVRZUJI JE SVÝM PODPÍSEM

Údaje o zástupci:

Kód zástupce:

Jméno(-a) a příjmení / Název právnické osoby

Datum narození / Evidenční číslo osvědčení daňového poradce / IČ právnické osoby

Fyzická osoba oprávněná k podpisu (je-li daňový subjekt či zástupce právnickou osobou)

s uvedením vztahu k právnické osobě (např. jednatel, pověřený pracovník apod.)

Jméno(-a) a příjmení / Vztah k právnické osobě

Daňový subjekt / osoba oprávněná k podpisu

Datum

Otisk
razítka

Vlastnoruční podpis
daňového subjektu / osoby oprávněné k podpisu

Příloha č. 5: Přihláška k registraci pro plátcovy pokladny pro fyzické a právnické osoby

Finančnímu úřadu pro / Specializovanému finančnímu úřadu

Územní pracoviště v, ve, pro

Daňové identifikační číslo

otisk podacího razítka finančního úřadu

PŘIHLÁŠKA K REGISTRACI pro plátcovy pokladny

označení plátcovy pokladny

k dani z příjmů jako plátcí daně 1. daně z příjmů ze závislé činnosti a funkčních požitků

ode dne

2. daně z příjmů vybírané zvláštní sazbou daně

ode dne

Adresa:

ulice a číslo orientační a číslo popisné

obec

PSČ

část obce

telefon

e-mail

bankovní účet - číslo/směrový kód banky

Právnická nebo fyzická osoba, k níž plátcova pokladna přísluší:

a) právnická osoba:

název právnické osoby

identifikační číslo

daňové identifikační číslo

b) fyzická osoba:

příjmení

jméno(-a)

titul

rodné číslo

daňové identifikační číslo

Adresa:

ulice a číslo orientační a číslo popisné

obec

PSČ

část obce

Fyzická osoba, která je zaměstnancem DS nebo která vykonává jeho činnost, pověřená jednat za plátcovu pokladnu v daňových záležitostech:

příjmení	jméno(-a)	titul
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
rodné číslo	funkce	
<input type="text"/>	<input type="text"/>	

PROHLAŠUJI, ŽE VŠECHNY MNOU UVEDENÉ ÚDAJE V TÉTO PŘIHLÁŠCE K REGISTRACI JSOU PRAVDIVÉ A ÚPLNÉ A STVRZUJI JE SVÝM PODPISEM.

Údaje o zástupci:	Kód zástupce:
	<input type="text"/>
Jméno(-a) a příjmení / Název právnické osoby	
<input type="text"/>	
Datum narození / Evidenční číslo osvědčení daňového poradce / IČ právnické osoby	
<input type="text"/>	
Fyzická osoba oprávněná k podpisu (je-li daňový subjekt či zástupce právnickou osobou), s uvedením vztahu k právnické osobě (např. jednatel, pověřený pracovník apod.)	
Jméno(-a) a příjmení / Vztah k právnické osobě	
<input type="text"/>	

Daňový subjekt / osoba oprávněná k podpisu:	Vlastnoruční podpis daňového subjektu / osoby oprávněné k podpisu
Datum	<input type="text"/>
<input type="text"/>	Otisk razítka
	<input type="text"/>

ÚDAJE O PODEPISUJÍCÍ OSOBĚ

Údaje o zástupci: tyto údaje budou vyplňovány pouze v případech, kdy je přihláška k registraci zpracovávána a podávána zástupcem za daňový subjekt.

Kód zástupce: bude vyplněn číselný kód podle níže uvedených typů zástupců

- 1 – zákonný zástupce;
- 2 – ustanovený zástupce;
- 3 – společný zástupce, smluvní zástupce;
- 4a – obecný zmocněnec – fyzická osoba i právnická osoba;
- 4b – fyzická osoba daňový poradce nebo advokát;
- 4c – právnická osoba vykonávající daňové poradenství.

Datum narození/ Evidenční číslo osvědčení daňového poradce/ IČ právnické osoby: bude vyplněno datum narození zástupce – fyzické osoby, nebo evidenční číslo osvědčení daňového poradce – fyzické osoby, nebo IČ právnické osoby – zástupce daňového subjektu.

Fyzická osoba oprávněná k podpisu (je-li daňový subjekt či zástupce právnickou osobou) s uvedením vztahu k právnické osobě (např. jednatel, pověřený pracovník apod.): tyto údaje budou vyplňovány pouze v případech, kdy je přihláška k registraci podávána právnickou osobou, včetně případů, kdy je právnická osoba v postavení zástupce daňového subjektu, za nějž zpracovává a podává přihlášku k registraci.

Vlastnoruční podpis daňového subjektu/ Osoby oprávněné k podpisu: přihláška k registraci bude opatřena vlastnoručním podpisem buď přímo daňovým subjektem – fyzickou osobou podávající přihlášku k registraci, nebo fyzickou osobou oprávněnou podepsat přihlášku k registraci za daňový subjekt – právnickou osobu a v případě zastoupení daňového subjektu zmocněnou fyzickou osobou (včetně daňového poradce), nebo fyzickou osobou oprávněnou podepsat za zmocněnou právnickou osobu (včetně právnické osoby vykonávající daňové poradenství).

Všechny údaje, pro něž jste neměli dostatek místa na formuláři, a všechny další údaje, které považujete za závažné pro registraci, uveďte, prosím, na zvláštní příloze. U jednotlivých informací uveďte číslo položky původního formuláře, ke které se vztahují.

Příloha č. 6: Příloha k přihlášce k registraci – Odštěpné závody a provozovny (FO a PO)

Finančnímu úřadu pro / Specializovanému finančnímu úřadu

Územní pracoviště v, ve, pro

01 Daňové identifikační číslo

02 Rodné číslo

03 IČ:

otisk podacího razítka finančního úřadu

PŘÍLOHA K PŘIHLÁŠCE K REGISTRACI

Odštěpné závody a provozovny

Právníká osoba:

Název právnické osoby

Fyzická osoba:

Příjmení

Jméno(-a)

Titul

Sídlo právnické osoby nebo místo pobytu fyzické osoby:

a) ulice a číslo orientační, část obce a číslo popisné

b) obec

c) PSČ

d) stát

e) telefon

f) e-mail

vnitřní organizační pořadové číslo:

název

identifikační číslo

ulice a číslo orientační, číslo popisné

obec

PSČ

část obce

telefon

e-mail

provozovna - odštěpný závod je zároveň plátcovou pokladnou ano / ne*

osoba, která za plátcovou pokladnu jedná v záležitostech daní

* co se nehodí, škrtněte

vnitřní organizační pořadové číslo:

název

identifikační číslo

ulice a číslo orientační, číslo popisné

obec

PSC

část obce

telefon

e-mail

provozovna - odštepny závod je zároveň plátcovou pokladnou ano / ne*

osoba, která za plátcovou pokladnu jedná v záležitostech daní

PROHLAŠUJI, ŽE VŠECHNY MNOU UVEDENÉ ÚDAJE V TÉTO PŘÍLOZE
PŘIHLÁŠKY K REGISTRACI - ODŠTĚPNÉ ZÁVODY A PROVOZOVNY JSOU PRAVDIVÉ A ÚPLNÉ A STVRZUJI JE SVÝM PODPÍSEM

Údaje o zástupci:	Kód zástupce:	
<input type="text"/>	<input type="text"/>	
Jméno(-a) a příjmení / Název právnické osoby		
<input type="text"/>		
Datum narození / Evidenční číslo osvědčení daňového poradce / IČ právnické osoby		
<input type="text"/>		
Fyzická osoba oprávněná k podpisu (je-li daňový subjekt či zástupce právnickou osobou), s uvedením vztahu k právnické osobě (např. jednatel, pověřený pracovník apod.)		
Jméno(-a) a příjmení / Vztah k právnické osobě		
<input type="text"/>		
Daňový subjekt / osoba oprávněná k podpisu:		
Datum	Otisk razítka	Vlastnoruční podpis daňového subjektu / osoby oprávněné k podpisu
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

* co se nehodí, škrtněte

Zdroj: Ministerstvo průmyslu a obchodu

Příloha č. 7: Živnostenský list

Městský úřad Hodonín
obecní živnostenský úřad
69535 HODONÍN, Masarykovo náměstí 53/1, pracoviště: 69535 HODONÍN, Národní třída 25
Č.j.: OŽÚ/7846/07
Ev.č.: 370602-38795

Živnostenský list

vydaný fyzické osobě

dle § 47 odst. 1 a 2 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, na základě ohlášení živnosti ze dne 7.11.2007

Jméno a příjmení:	
Rodné číslo:	
Bydliště:	Slunečná 3774/4 695 01, Hodonín
Identifikační číslo:	
Místo podnikání:	Slunečná 3774/4 695 01, Hodonín
Předmět podnikání:	Zednictví

Živnostenský list se vydává na dobu neurčitou
Den vzniku živnostenského oprávnění: 7.11.2007

V Hodoníně dne 7.11.2007

Bc. Marek Šimek
vedoucí obecního živnostenského úřadu

Zdroj: Městský úřad Hodonín, obecní živnostenský úřad

Příloha č. 8: Koncesní listina

Městský úřad Hodonín
obecní živnostenský úřad
69535 HODONÍN, Masarykovo náměstí 53/1, pracoviště: 69535 HODONÍN, Národní třída 25
Č.j.: OŽÚ/7855/07
Ev.č.: 370602-39796

Koncesní listina

vydaná fyzické osobě

dle § 54 odst. 1 a 2 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, na základě žádosti o koncesi ze dne 7.11.2007

Jméno a příjmení:	
Rodné číslo:	
Bydliště:	Slunečná 3774/4 695 01, Hodonín
Identifikační číslo:	
Místo podnikání:	Slunečná 3774/4 695 01, Hodonín
Předmět podnikání:	Podniky zajišťující ostrahu majetku a osob

Koncesní listina se vydává na dobu neurčitou
Den vzniku živnostenského oprávnění: 7.11.2007

V Hodoníně dne 7.11.2007

Bc. Marek Šimek
vedoucí obecního živnostenského úřadu

Zdroj: Městský úřad Hodonín, obecní živnostenský úřad

Příloha č. 9: Výpis z živnostenského rejstříku

Městský úřad Hodonín
obecní živnostenský úřad
695 35 HODONÍN, Masarykovo náměstí 53/1, pracoviště: 695 35
HODONÍN, Národní třída 373/25
Č. j.: OŽÚ/2505/2014

Výpis z živnostenského rejstříku

Jméno a příjmení:
Rodné číslo:
Datum narození:
Bydliště:
Sídlo:
Identifikační číslo:

Živnostenské oprávnění č. 1

Předmět podnikání: **Prodej kvasného lihu, konzumního lihu a lihovin**
Vznik oprávnění: **30.01.2014**
Doba platnosti oprávnění: **na dobu neurčitou**

Živnostenské oprávnění č. 2

Předmět podnikání: **Výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona**
Obory činnosti: **Zprostředkování obchodu a služeb
Velkoobchod a maloobchod
Poskytování software, poradenství v oblasti informačních technologií, zpracování dat,
hostingové a související činnosti a webové portály
Poradenská a konzultační činnost, zpracování odborných studií a posudků
Reklamní činnost, marketing, mediální zastoupení**
Vznik oprávnění: **01.06.2009**
Doba platnosti oprávnění: **na dobu neurčitou**

Úřad příslušný podle § 71 odst. 2 živnostenského zákona: **Městský úřad Hodonín**

V Hodoníně dne 30.01.2014

JUDr. Marek Šimek
vedoucí obecního živnostenského úřadu